

PARTEA IV

Principiile și metodologia Serviciului asistență parentală profesionistă

4.1. CONCEPTUL SERVICIULUI ASISTENȚĂ PARENTALĂ PROFESIONISTĂ

Experiența istorică, dar și cele mai recente studii în domeniu, demonstrează că familia este mediul cel mai prielnic pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Ea oferă ambianța umană, orientată în mod constant spre asigurarea bunăstării și siguranței copilului, creând nu numai condițiile materiale, dar și cele psiho-afective și sociale, necesare pentru dezvoltarea și formarea copilului pentru viața matură. Nici o altă instituție umană nu s-a dovedit a fi atât de adecvată pentru dezvoltarea și creșterea unui copil.

Părinții, de obicei, sunt asociați cu noțiunile de “dragoste”, “afecțiune” și “securitate”. Și cei mai mulți dintre ei își îndeplinesc rolul de părinte, asigurând un mediu corespunzător dezvoltării copilului, prin promovarea unui comportament și stil de viață raportate la nevoile acestuia, pe care le consideră prioritare. Există însă și situații în care părinții nu pot sau nu doresc să-și asume această responsabilitate. Explicația acestor circumstanțe poate fi căutată în problemele cu care se confruntă familia în ultimele decenii. Echilibrul dintre necesitate și resurse nu poate fi menținut constant și, în consecință, familiile întâmpină greutăți de adaptare, socializare și integrare a copiilor. Ca rezultat, un număr tot mai mare de copii sunt abandonați, și unica măsură de protecție aplicată este instituționalizarea lor în case de copii, gimnazii internat, școli auxiliare.

Confruntându-se cu aceleași probleme sociale, țările care și-au stabilit ca prioritate dezvoltarea deplină a potențialului copilului, pentru ca acesta să devină un cetățean demn și util pentru țară, au renunțat la tipurile și structurile vechi de protecție, destinate copilului aflat în dificultate, acceptând forme noi, orientate spre creșterea și educarea acestuia într-un mediu familial. Una din cele mai bune soluții în acest context pentru copiii separați de familia lor naturală este asistența parentală profesionistă (APP), căreia în țările vorbitoare de limbă engleză i se aplică termenul *foster care*, în România – asistență maternală profesionistă, în Rusia – *patronatnoie vospitanie*. Acest serviciu presupune plasamentul a unui sau a mai multor copii rămași fără ocrotire părintească într-o familie alternativă, pentru o perioadă de timp bine determinată, în timp ce părinții biologici se confruntă cu diverse probleme.

În Republica Moldova, conform Regulamentului cadru aprobat prin Hotărârea Consiliului Colegial al Ministerului Sănătății și Protecției Sociale nr. 5 din 30 mai 2006, APP este un serviciu social care oferă copilului îngrijire familială substitutivă în familia asistentului parental profesionist, în baza delimitării între autoritatea locală și asistentul parental profesionist a drepturilor și obligațiilor referitor la protecția drepturilor și intereselor legale ale copilului.

Scopul Serviciului APP este protecția copilului aflat în dificultate, socializarea și reintegrarea acestuia în familia biologică, extinsă sau adoptatoare și are ca obiective: asigurarea îngrijirii și creșterii copilului în mediu familial, dezvoltarea lui în corespundere cu particularitățile de vârstă individuale și cu standardele minime de calitate și monitorizarea situației copilului în perioada pre- și postreintegrare. Aceste sarcini sunt realizate prin promovarea următoarelor principii: respectarea interesului suprem al copilului; respectarea dreptului copilului de a crește și de a fi educat în familie; respectarea identității copilului; menținerea legăturilor cu familia biologică a copilului; menținerea fraților și surorilor împreună; respectarea opiniei copilului; non-discriminarea; interdisciplinaritatea și multidisciplinaritatea; abordarea individualizată; accesibilitatea la servicii de calitate.

Beneficiarii Serviciului APP sunt copiii în situație de risc și mame minore sau tinere care se află temporar sau permanent într-una din situațiile atestate:

- a) sunt lipsiți temporar sau permanent de mediul familial;
- b) necesitățile speciale ale copiilor nu pot fi asigurate de familia biologică;
- c) sunt sau pot deveni victime ale unor forme de violență, neglijență sau de exploatare în timp ce se află în îngrijirea unuia sau ambilor părinți, a reprezentantului legal sau a oricărei alte persoane responsabile de îngrijire;
- d) au vârsta de până la 14 ani și au săvârșit o încălcare a legii penale, dar nu poartă răspundere din punct de vedere juridic;
- e) au între 14 și 18 ani și le-a fost aplicată pedeapsă penală fără privațiune de libertate sau au fost eliberați de răspundere penală.

Serviciul APP poate fi prestat direct de Secția/Direcția asistență socială și protecție a familiei sau poate fi delegat unei organizații non-comerciale, acreditată ca prestator de serviciu în conformitate cu Legea asistenței sociale și cu mecanismul de sprijin de stat, potrivit prevederilor Legii cu privire la fundații și Legii cu privire la asociațiile obștești.

Managementul Serviciului APP este asigurat de un manager nominalizat de prestatorul de serviciu care are în subordine cel puțin doi asistenți sociali responsabili de copil și, respectiv, de asistentul parental profesionist.

Asistentul parental profesionist este persoana care prestează nemijlocit Serviciul APP pentru copiii aflați în dificultate, desfășurând o activitate similară cu cea a părintelui în cadrul familiei, dar o activitate cu caracter profesional, care presupune, ca și orice altă profesie, activități, atribuții și competențe clar definite, o deontologie specifică, relații profesionale stabilite (un parteneriat cu alte categorii de profesioniști), drepturi și îndatoriri contractuale, formare și perfecționare adecvate. El este instruit și evaluat în conformitate cu procedurile stipulate în Regulamentul serviciului.

Responsabilitățile asistentului parental profesionist pot fi clasificate în trei mari categorii.

• *Responsabilitățile legate de relația cu copilul primit în îngrijire:*

- asigurarea egalității în drepturi cu ceilalți copii din familie și crearea condițiilor corespunzătoare de dezvoltare fizică și psihică;
- asigurarea confidențialității informației referitoare la copil;
- favorizarea integrării copilului în cartier, școală, comunitate;
- asigurarea educației copilului, respectându-i și consolidându-i identitatea și personalitatea, familia biologică, religia, tradițiile;
- asigurarea asistenței medicale necesare și anunțarea asistenților sociali din cadrul serviciului APP despre orice situație medicală de urgență;
- asigurarea unui climat de securitate;
- monitorizarea progreselor realizate de copil (înscrierea în agendă a progreselor și dificultăților cu care se confruntă copilul plasat în familia asistentului parental profesionist, întocmirea Cărții vieții copilului).

• *Responsabilitățile legate de relația cu familia biologică a copilului:*

- respectarea familiei biologice a copilului;
- stimularea dragostei copilului față de părinții biologici, înțelegerea problemelor și a situației cu care se confruntă. Copilul trebuie orientat să respecte noțiunea de familie, chiar dacă are o experiență personală dureroasă în acest sens;
- colaborarea cu părinții biologici sau cu viitoarea

familie adoptatoare în interesul copilului și acceptarea vizitelor făcute de către aceștia copilului împreună cu asistentul social din cadrul serviciului;

- asigurarea confidențialității informației despre familia biologică a copilului.

• *Responsabilitățile legate de consolidarea capacităților profesionale:*

- dezvoltarea relațiilor profesionale cu echipa multidisciplinară, respectând procedurile de lucru;
- participarea la cursurile de consolidare a capacităților profesionale desfășurate de prestatorul Serviciului APP;
- aplicarea procedurilor legale de funcționare a Serviciului APP;
- participarea la toate ședințele și grupurile de suport;
- colaborarea cu specialiștii din cadrul prestatorului Serviciului APP.

Asistenții sociali din cadrul Serviciului APP au și ei, la rândul lor, obligațiuni.

• *Responsabilitățile asistentului social responsabil de asistentul parental profesionist:*

- recrutarea asistenților parentali profesioniști (organizarea etapei de publicitate, evaluarea solicitanților la postul de asistent parental profesionist, pregătirea raportului de evaluare pentru ședința de aprobare);
- susținerea și monitorizarea activității asistenților parentali profesioniști (vizite de monitorizare, ședințe de revedere, pregătirea raportului pentru revizuirea competențelor profesionale ale asistenților parentali profesioniști, etc.);
- consolidarea capacității profesionale a solicitanților și asistenților parentali profesioniști (organizarea și desfășurarea instruirilor, organizarea grupurilor de suport reciproc).

• *Responsabilitățile asistentului social responsabil de copilul aflat în plasament:*

- selectarea și evaluarea copiilor pentru plasament (evaluarea copilului și familiei biologice a acestuia, pregătirea raportului de evaluare pentru ședința de potrivire);
- potrivirea copilului cu asistentul parental profesionist (organizarea ședințelor de potrivire între copil și asistentul parental profesionist);
- efectuarea plasamentului (elaborarea planului individualizat de îngrijire a copilului);
- susținerea familiei biologice a copilului în direcția reintegrării;
- lucrul cu copilul;
- susținerea și monitorizarea plasamentului (vizite de monitorizare, ședințele de revedere, revizuirea plasamentului).

Partea IV. Principiile și metodologia serviciului asistență parentală

Serviciul APP prestează patru tipuri de plasament, care sunt flexibile, oferind posibilitatea menținerii copilului în APP până la identificarea formei durabile de protecție:

Plasamentul de scurtă durată – perioada de plasament nu depășește 12 luni;

Plasamentul de lungă durată – plasamentul durează până la atingerea de către copil a vârstei majoratului;

Plasamentul de urgență – plasarea pentru o perioadă de 72 de ore, fără aprobarea plasamentului de către Comi-

sia raională pentru protecția copilului aflat în dificultate. Termenul de 72 de ore poate fi extins pentru perioada de evaluare, însă nu trebuie să depășească termenul de o lună;

Plasamentul de răgaz – plasamentul este planificat pentru o perioadă de până la o săptămână, care are loc în mod regulat și are drept scop de a-i oferi părinților copilului cu necesități speciale răgaz, astfel stimulând menținerea copilului în familia sa. Acest tip de plasament poate fi aplicat și pentru asistenții parentali profesioniști (pe timp de concediu).

4.2. ETAPELE DE IMPLEMENTARE A SERVICIULUI ASISTENȚĂ PARENTALĂ PROFESIONISTĂ

Serviciul APP se implementează în câteva etape distincte: recrutarea asistenților parentali profesioniști; evaluarea, potrivirea și plasamentul copilului; monitorizarea plasamentului și consolidarea competențelor profesionale ale asistenților parentali profesioniști.

Comisia raională pentru protecția copilului aflat în dificultate este organul responsabil de aprobarea și revizuirea asistenților parentali profesioniști și, totodată, de potrivirea și plasamentul copilului în această formă de protecție.

RECRUTAREA ASISTENȚILOR PARENTALI PROFESIONIȘTI

Acest proces distinge 9 pași importanți care asigură succesul în selectarea potențialilor candidați.

PASUL 1. Campania de publicitate

Pentru că Serviciul APP este un serviciu relativ nou în Republica Moldova, este necesară organizarea unei campanii publicitare vizibile, realizate prin diferite modalități, utilizând un limbaj accesibil și mesaje clare. Obiectivele stabilite la această etapă sunt: atragerea unui număr suficient de solicitanți din rândul cărora ar putea fi selectate persoane potrivite pentru prestarea Serviciului APP, informarea comunității cu privire la necesitatea dezvoltării serviciilor de alternativă pentru copiii în dificultate, formarea opiniei publice privind necesitatea creșterii copilului în familie, popularizarea profesiei de asistent parental profesionist.

Campania de publicitate este realizată de asistenții sociali din cadrul prestatorului Serviciului APP. Derularea campaniilor publicitare poate fi axată pe 2 tipuri de publicitate: personală și impersonală. “Publicitatea personală” include publicitatea prin canalele televiziunii, radioului, care desfășoară acțiunile publicitare prin intermediul unor emisiuni specifice în cadrul cărora se discută despre APP. Invitații emisiunii trebuie să cunoască subiectul, să fie succinți și să respecte principiul confidențialității. În aceeași ordine de idei, sunt utile și dezbaterile organizate în cadrul diferitor grupuri și organizații, moderatorii acestora urmând aceleași obiective. Experiența arată că în procesul de promovare a “*publicității personale*”, adresările solicitanților se înregistrează, mai ales, în perioadele de difuzare mai intensă a mesajelor. Credibilitatea pe care o manifestă populația față de sursele de comunicare în masă și accesibilitatea mesajelor ar putea fi niște factori care influențează asupra numărului de adresări ale solicitanților.

Trebuie de remarcat faptul că asistentul parental profesionist, la rândul său, devine o sursă de publicitate importantă, oferind informații despre serviciul practicat (rudelor, vecinilor, prietenilor, etc.). Acest tip de publicitate este destul de eficient din considerentul că permite obținerea informației din surse demne de încredere, de la persoanele care au deja experiența unui sau a mai multor plasamente. Dezavantajul acestui tip de publicitate ar putea fi abilitățile slab dezvoltate ale asistentului parental profesionist în ceea ce privește modul său de expunere a informației sau experiența negativă a unui plasament nereușit.

O metodă utilă sunt așa numitele „ieșiri în public” - adică, prezentarea Serviciului APP în cadrul primăriilor, preturilor, direcțiilor generale de învățământ, instituțiilor de învățământ și medicale, comune, sate, cu atât mai mult că asistentul parental profesionist sau copilul plasat pot deveni beneficiari potențiali ai acestor instituții. Practica atestă că acest tip de publicitate oferă cel mai mare număr de solicitanți. Prezentările respective sunt îndeosebi eficiente în acele comune unde reprezentanții primăriilor se dovedesc a fi receptivi sau motivați pentru dezvoltarea serviciilor sociale pentru copii și familii.

“*Publicitatea impersonală*” include, în primul rând, utilizarea broșurilor informaționale, afișelor, difuzarea spoturilor publicitare la posturile de televiziune și radio. Informația poate fi prezentată în mod static ori rulant. Analiza a demonstrat că imaginea copiilor, fie sub formă de fotografie, fie sub formă de film produce un impact semnificativ asupra publicului. Trebuie să se țină cont însă de respectarea identității copilului și de natura confidențială a informației.

De menționat că practicarea concomitentă a mai multor forme de publicitate se soldează cu un aflux mai mare de

solicitanți. În aceste perioade este necesară o implicare activă a asistenților sociali în procesul de selectare pentru identificarea rapidă a solicitanților potențiali pentru evaluare.

PASUL 2. Selectarea solicitanților

Etapa de publicitate este urmată de acumularea informației despre solicitant și familia lui, care este înregistrată în niște forme standard, prevăzute pentru păstrarea informației într-o ordine anumită, asigurând accesibilitatea și operativitatea în găsirea datelor necesare. Această informație este inclusă apoi în dosarul personal al asistentului parental profesionist, în cazul în care solicitantul este aprobat, iar atunci când este tratat cu refuz, aceste forme sunt păstrate într-o mapă specială, pentru a evita dublarea informației în cazul unei readresări a solicitantului, peste o perioadă de timp.

Procesul de selectare începe odată cu completarea formei de solicitare (*anexa 11, formularul 1*) și constă în analiza informației acumulate despre solicitant și luarea deciziei cu privire la corespunderea lui la postul de asistent parental profesionist. Forma de solicitare se completează în timpul primei adresări a solicitantului la telefon sau direct la oficiu.

Prima comunicare cu solicitantul este foarte importantă și se consideră benefică, dacă după discuție solicitantul manifestă dorința de a afla mai multă informație despre serviciul dat. Prin comunicare se formează imaginea pozitivă sau negativă despre serviciu și echipa de profesioniști care activează în cadrul acestuia. Datele despre solicitant se înregistrează în Registrul de evidență a solicitanților.

PASUL 3. Ședința informațională

La această etapă solicitantul are posibilitatea de a afla informații mai ample despre Serviciul APP. Obiectivele ședinței informaționale sunt: informarea solicitanților despre principiile și metodologia serviciului și cunoașterea solicitanților; precizarea gradului de determinare a acestora în asumarea responsabilităților respective și în hotărârea de a se consacra acestei activități.

Ședințele informaționale sunt organizate cu un număr restrâns de participanți (10-12), pentru a avea posibilitate de a monitoriza grupul. Pentru eficientizarea lucrului asistenților sociali din cadrul Serviciului APP, se stabilește o zi fixă a săptămânii pentru desfășurarea ședințelor informaționale (de ex., fiecare vineri, ora 15.00). Informația prezentată în cadrul acestor ședințe trebuie să aibă o structură ordonată, pentru a rezerva suficient timp pentru discuții și întrebări.

În faza finală a ședinței informaționale, solicitanților li se distribuie forma de auto-evaluare (*anexa 12, formularul 2*). Această formă reflectă anumite aspecte din viața

solicitantului, și anume: condițiile de trai, atitudinea membrilor familiei și a altor persoane semnificative față de viitoarea ocupație a solicitantului, dacă solicitantul dispune de timp pentru această muncă și pentru cursul inițial de instruire, atitudinea față de vizitele asistentului social și contactele cu familia biologică, consimțământul de a fi verificat medical și la poliție, experiența de viață și de îngrijire a copiilor. Informația cu privire la sursa din care solicitantul a aflat despre acest serviciu permite aprecierea gradului de eficiență a formelor de publicitate utilizate.

Forma de auto-evaluare completată este prezentată de solicitant la ședința interviului inițial.

PASUL 4. Interviul inițial cu solicitantul

Interviul inițial (*anexa 13, formularul 3*) se realizează cu scopul de a acumula informații despre familia solicitantului și a aprecierii punctele forte și slabe în ceea ce privește corespunderea lui la postul de asistent parental profesionist. Interviul inițial este, de fapt, o discuție structurată cu subiecte specifice. La interviu, solicitantul este invitat împreună cu partenerul său de viață.

Interviul inițial se bazează pe obținerea informațiilor despre persoană, locul de trai, motivația reală a dorinței de a lua un copil în plasament, despre membrii familiei, experiența de îngrijire a copiilor, atitudinea solicitantului față de familia biologică a copilului din plasament, precizarea eventualelor forme de pedeapsă, dacă vor fi folosite față de copilul plasat. Anume în cadrul interviului inițial asistentul social stabilește dacă solicitantul corespunde criteriilor de eligibilitate pentru această profesie.

Concluziile interviului (pozitive și negative) sunt analizate de asistenții sociali, care formulează recomandări pentru continuarea lucrului cu solicitantul și evaluarea lui în continuare. În cazul constatării faptului că solicitantul nu întrunește calitățile necesare pentru postul de asistent parental profesionist, acesta primește o scrisoare oficială de refuz.

PASUL 5. Cererea solicitantului

După interviul inițial, solicitantul semnează o cerere (*anexa 14, formularul 4*) adresată prestatorului Serviciului APP, cu rugămintea de a fi evaluat pentru postul de asistent parental și de a beneficia de cursul inițial de instruire.

PASUL 6. Vizita inițială la domiciliul solicitantului

Aceasta este, practic, prima modalitate de a verifica veridicitatea informațiilor oferite de solicitant. În cadrul acestei vizite sunt examinate condițiile sociale și de trai ale familiei solicitantului și se întocmește un proces verbal (*anexa 15, formularul 5*). Este obligatoriu ca ambii parteneri, precum și ceilalți membri ai familiei, care locuiesc cu solicitantul, să fie acasă.

În timpul vizitei, asistenții sociali verifică actele de identitate ale membrilor familiei, cartea de imobil, condițiile locative, venitul familiei, motivul aplicării la postul de asistent parental profesionist. De asemenea, se discută cu fiecare membru al familiei (de ex., copii, bunei) pentru a afla atitudinea lor față de acest serviciu. Toate informațiile sunt incluse în textul procesului verbal, cu indicarea concluziilor. Se ia decizia referitor la continuarea lucrului cu solicitantul, care este coordonată cu managerul Serviciului APP.

PASUL 7. Evaluarea solicitanților

La etapa de evaluare (*anexele 16-19, formularele 6-9*), asistentul social din cadrul Serviciului APP va identifica capacitatea solicitantului de a îngriji de un copil aflat în dificultate și necesitățile lui de instruire. Totodată, acesta este un proces de acumulare și analiză a informației despre solicitant. La etapa de evaluare, asistentul social va efectua minimum 7 vizite la domiciliul solicitantului, coordonate în prealabil cu acesta. În cadrul vizitelor vor avea loc întâlniri la care vor participa toți membrii familiei solicitantului și persoanele care locuiesc cu acesta, precum și întâlniri în cadrul cărora se vor purta discuții individuale cu fiecare persoană. Asistentul social va completa raportul după fiecare vizită.

Evaluarea este privită, în același timp, și ca o metodă de pregătire a solicitantului pentru profesia de asistent parental. Solicitantul devine mai informat și mai pregătit din punct de vedere moral pentru a soluționa probleme concrete, își dezvoltă anumite aptitudini învățând să răspundă la întrebări, să analizeze diferite situații din viață. Identificarea, în perioada de evaluare a solicitantului, a aspectelor care pot aduce prejudicii bunăstării copilului constituie un motiv serios pentru respingerea solicitării.

Pe lângă materialele obligatorii care se întocmesc și se acumulează în procesul de evaluare, pentru a fi prezentate în cadrul ședinței de aprobare, se poate recurge, de asemenea, la interviuri cu alți profesioniști (psiholog, polițist), investigații suplimentare, considerate utile de către evaluator (de ex., la primărie, locul de muncă al soților, dispensarul narcologic, școală, grădiniță, etc.).

Solicitantului i se propune nominalizarea a două persoane de referință care urmează a fi interviuate / chestionate de asistentul social din cadrul Serviciului APP. Persoanele de referință pot fi: prieteni de familie, vecini, rude, persoanele care cunosc bine modul de viață și relațiile în familia solicitantului. În timpul interviului, asistentul social completează o formă standard (*anexa 16, formularul 6*) în care persoana de referință indică dacă recomandă sau nu solicitantul la postul de asistent parental profesionist și confirmă prin semnătură informația expusă. Asistentul social pregătește pentru ședința de aprobare o informație amplă, colectată în timpul interviurilor cu persoanele de referință, precum și observațiile și concluziile sale (*anexa 16, formularul 6*).

Solicitantul mai trebuie să prezinte informații cu privire la cazierul judiciar, care identifică, infirmă sau confirmă dacă solicitantul sau ceilalți membri ai familiei au antecedente penale.

Solicitantul este obligat să treacă un examen medical complex, datele căruia sunt înregistrate în raportul medical (*anexa 17, formularul 7*) și confirmate prin semnăturile și ștampilele medicilor examinatori. În situația în care cineva din membrii familiei solicitantului are probleme de sănătate, acesta, de asemenea, trece un examen medical. La sfârșitul raportului se face constatarea dacă starea de sănătate a solicitantului întrunește cerințele necesare pentru antrenarea în activitatea de îngrijire a copilului.

Raportul de evaluare (*anexele 18-19, formularele 8-9*) a solicitantului este o parte componentă a procesului de evaluare și este compus din două părți. Partea I conține date generale despre solicitant, expuse clar și concis, iar Partea II - informații detaliate despre solicitant și familia acestuia. În încheierea raportului respectiv, asistentul social recomandă (sau nu) aprobarea solicitantului la postul de asistent parental profesionist. Drept argumente servesc posedarea (sau nu) a cunoștințelor și abilităților necesare pentru îndeplinirea acestei funcții. De menționat, că solicitantul are acces la părțile neconfidențiale ale raportului final și poate depune la dosar, într-o anexă, completări, explicații în scris privind aspectele care le găsește nefavorabile și care sunt prezentate la ședința de aprobare. Raportul de evaluare este semnat de asistentul social responsabil de evaluare, contrasemnat de managerul Serviciului APP și solicitant. Informațiile oferite de persoanele de referință cu privire la comportamentul și atitudinea solicitantului sunt considerate confidențiale.

O parte componentă a raportului de evaluare este Genograma (se anexează la raport) care este utilizată pentru înțelegerea dinamicii familiei, și constă în descrierea relațiilor interpersonale în familie. Întocmită împreună cu solicitantul, genograma oferă posibilitatea de a iniția o discuție sinceră cu solicitantul despre relațiile din cadrul familiei (cu părinții, frații, surorile ș.a.).

Ecomapa, care de asemenea se anexează la raport, este un instrument cu ajutorul căruia asistentul social redă în mod grafic rețeaua de sprijin a solicitantului. La întocmirea ei solicitantul este, de asemenea, implicat. În cadrul procesului de evaluare este desfășurat cursul inițial în Serviciul APP care, pe lângă pregătirea profesională a solicitantului, are drept obiectiv identificarea capacității, abilităților și aptitudinilor solicitantului pentru postul de asistent parental profesionist și contribuie la dezvoltarea spiritului de echipă între solicitanți și celelalte persoane implicate. Acest curs de instruire este unul obligatoriu pentru solicitanți. În calitate de formatori sunt antrenați asistenții sociali din cadrul prestatorului Serviciului APP, cu implicarea altor specialiști din domeniu.

Programul de instruire se desfășoară în grupe de maximum 12 persoane și este compus din următoarele teme: efectele instituționalizării asupra dezvoltării copilului; necesitățile și drepturile copilului; atașamentul și dezvoltarea; separarea și pierderea; identitatea; contactul; comportamentul; abuzul; impactul asupra familiei asistentului parental profesionist; plasamentul copilului; copiii asistenților parentali profesioniști și impactul serviciului asupra acestora; procedurile Serviciului APP; aspecte medicale și de sănătate; legislația cu privire la protecția copilului. De asemenea, pe parcursul instruirii, sunt organizate vizite ale solicitanților la diferite instituții de îngrijire a copiilor, precum sunt casele de copii, centrele de plasament, etc. Aceste vizite contribuie la crearea unei reprezentări reale despre problemele copiilor instituționalizați. Mai mult, după aceste vizite solicitantul devine mai obiectiv și mai concret în exprimarea opiniei sale în timpul întocmirii raportului de evaluare, în special, la compartimentele ce țin de instituționalizarea copilului și necesitățile lui. Este utilă invitarea la instruire a unor asistenți parentali profesioniști, cu experiență de îngrijire a copiilor în plasament; solicitanții având posibilitatea de a discuta, la direct, cu persoana care practică această muncă.

În timpul instruirii este încurajată participarea activă a tuturor membrilor grupului, fiindu-le oferită posibilitatea de exprimare liberă, fără a le fi criticate opiniile expuse. Experiența arată că impactul instruirii inițiale asupra solicitantului este unul considerabil. Solicitantul reflectă asupra ideii de a avea în îngrijire un copil străin, cunoscând deja problemele reale cu care s-ar putea confrunta pe parcursul plasamentului și mecanismele

de susținere din partea prestatorului Serviciului APP, își consolidează capacitățile profesionale necesare pentru prestarea serviciului și capătă încredere în sine. În cele din urmă, solicitantul, în baza informației acumulate de la cursul inițial și evaluându-și potențialul său personal și al membrilor familiei sale, conștientizând greutățile posibile în practicarea acestei activități, ia decizia finală.

PASUL 8. Comisia de aprobare a solicitanților la postul de asistent parental profesionist

Pentru a obține aprobarea solicitantului, prestatorul Serviciului APP prezintă la ședința de aprobare raportul de evaluare însoțit de setul de documente solicitate. La ședință participă asistentul social, care prezintă punctele forte și slabe ale solicitantului și răspunde la întrebările adresate de membrii Comisiei. Solicitantul, la rândul său, răspunde la întrebările Comisiei pentru a fi verificată informația acumulată în cadrul procesului de evaluare. Prin metoda votului deschis, Comisia (*anexa 20, formularul 10*) hotărăște dacă solicitantul este potrivit sau nu pentru profesia de asistent parental profesionist. Decizia este anunțată solicitantului în scris. În cazul refuzului, solicitantului i se prezintă explicațiile de rigoare.

PASUL 9. Contractului individual de muncă

În cazul aprobării în funcție, asistentul parental profesionist semnează contractul individual de muncă (*anexa 21, formularul 11*) cu prestatorul Serviciului APP, în care sunt stipulate, în detalii, drepturile și obligațiile asistentului parental profesionist.

EVALUAREA, POTRIVIREA ȘI PLASAMENTUL COPILULUI

Aceasta reprezintă cea de-a doua etapă în cadrul Serviciului APP și conține un număr de pași importanți.

PASUL 1. Selectarea copiilor care urmează să fie evaluați

Autoritatea tutelară sau Secția/Direcția asistență socială și protecție a familiei propune lista copiilor care necesită protecție prin plasarea lor în Serviciul APP. De menționat, că asistentul social care reprezintă copilul coordonează întregul proces de evaluare, potrivirea și plasamentul copilului în familia asistentului parental profesionist.

PASUL 2. Evaluarea copilului

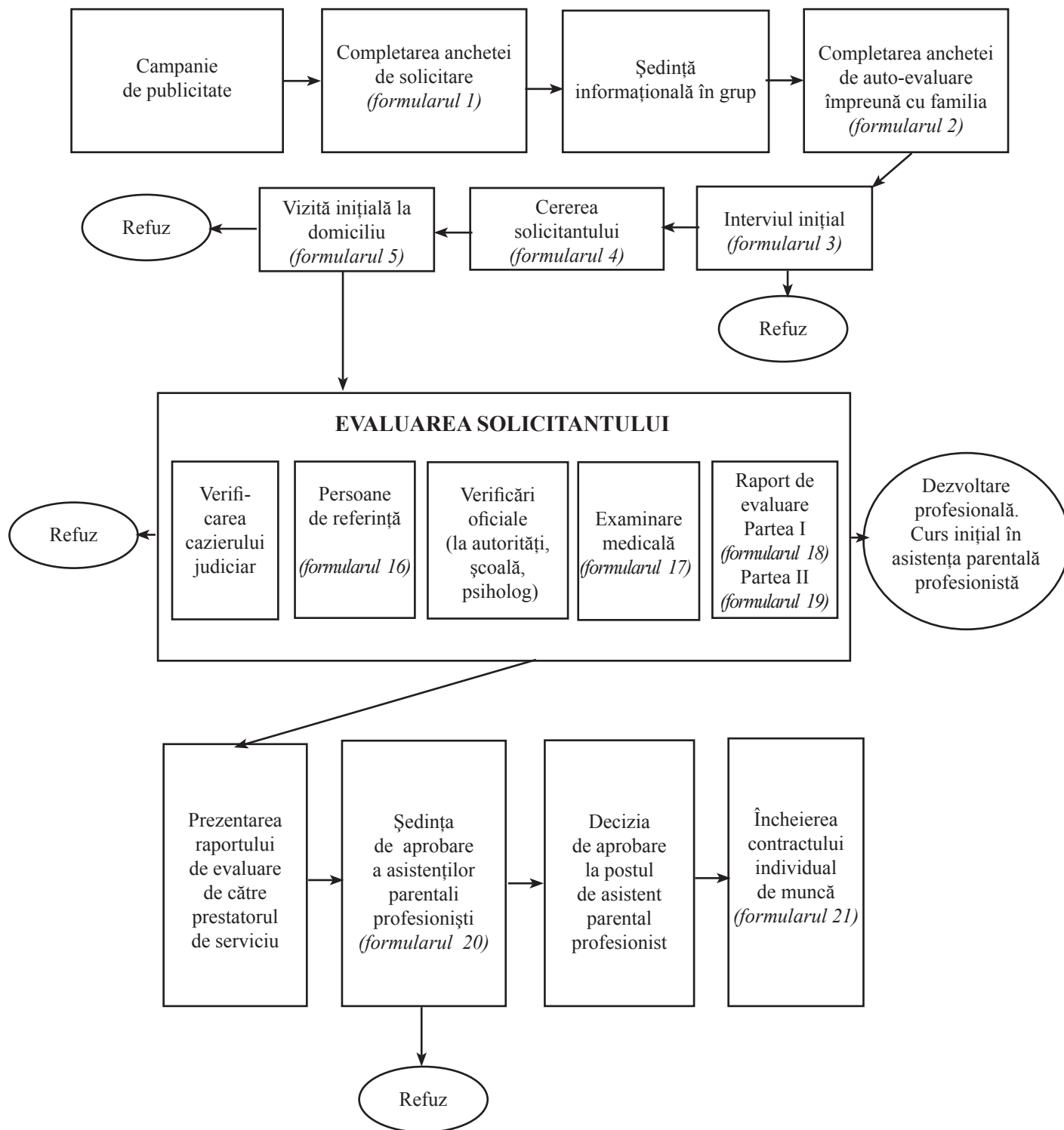
Obținerea informației ample și veridice despre copil este posibilă prin folosirea de către asistentul social a diferitelor metode de evaluare: studierea dosarului personal al copilului, discuția cu specialiștii implicați în îngrijirea copilului, ședințe individuale cu copilul și membrii familiei biologice a acestuia, verificări oficiale, cum ar fi datele cu privire la starea sănătății copilului ș.a. Discuția directă cu copilul oferă posibilitatea cunoașterii

experienței lui de viață, a nivelului de dezvoltare, a relațiilor cu familia biologică și contribuie la evidențierea necesităților individuale ale copilului care trebuie satisfăcute de asistentul parental profesionist. Este foarte important ca asistentul social să evalueze corect și minuțios situația copilului, să pătrundă în esența cazului, pentru a face o concluzie bine chibzuită. Este esențial ca deciziile să fie luate în baza informației și probelor disponibile, deoarece un plasament nereușit poate cauza copilului o nouă traumă psihologică.

PASUL 3. Raportului de evaluare

Raportul de evaluare (*anexa 22, formularul 12*) a copilului conține detalii despre copil: vârsta, statutul, temperamentul, interesele manifestate, naționalitate, religie, relațiile cu alți copii, starea sănătății, nevoi speciale. Totodată, aici sunt incluse informațiile despre părinții biologici a copilului: vârsta, domiciliul, ocupația, aptitudinile, interesele pentru diverse domenii, nivelul de educație, religia, problemele identificate și necesitățile care trebuie satisfăcute.

**Figura 4. RECRUTAREA ȘI EVALUAREA SOLICITANȚILOR
LA POSTUL DE ASISTENT PARENTAL PROFESIONIST**

PASUL 4. Potrivirea provizorie a copilului cu asistentul parental profesionist

Acest proces are loc în cadrul ședinței Comisiei unde se prezintă raportul de evaluare a copilului și cel cu privire la competențele profesionale ale asistentului parental profesionist (*anexele 22-23, formularele 12-13*). Trebuie de menționat, că potrivirea între copil și asistentul parental profesionist se efectuează la nivel teoretic / virtual, deoarece decizia membrilor Comisiei se bazează pe informația din rapoarte prezentate.

Procesul de potrivire se face cu scopul de a selecta asistentul parental profesionist care ar putea, cel mai bine, satisface necesitățile copilului. La ședință sunt invitați asistenții sociali responsabili de asistentul parental profesionist și copil, care prezintă rapoarte de evaluare a necesităților copilului și competențelor profesionale ale asistentului parental profesionist.

După luarea deciziei cu privire la potrivire, secretarul Comisiei completează formularul (*anexele 25-25, formularele 14-15*), iar prestatorul Serviciului APP aduce la cunoștință asistentului parental profesionist decizia Comisiei.

PASUL 5. Potrivirea practică a copilului cu asistentul parental profesionist

În acest proces de potrivire sunt implicați: asistenții sociali responsabili de asistentul parental profesionist și copil, membrii familiei lui, responsabilii din instituția unde se află la moment copilul, copilul și membrii familiei biologice, după posibilitate. Singura excepție de la desfășurarea graduală a procesului de potrivire o reprezintă plasamentul copilului în regim de urgență. Prin natura sa, plasamentul în regim de urgență nu permite parcurgerea fazelor de potrivire și acomodare și are drept scop asigurarea imediată a securității copilului.

Etapă de potrivire poate fi divizată în 2 trepte. Prima ține de informarea copilului (se realizează potrivit capacității lui de înțelegere și a gradului de maturitate), informarea familiei biologice (și/sau a persoanelor importante pentru copil) despre plasament și a asistentului parental profesionist, oferindu-i informații necesare, în măsura în care ele sunt relevante pentru situația copilului respectiv.

Copilul este pregătit pentru prima întâlnire cu asistentul parental profesionist și este informat despre schimbările care vor interveni în viața lui. În cazul copilului este de a vârstă fragedă, contactul între copil și familia asistentului parental profesionist se realizează mai ușor, copilul fiind receptiv la orice manifestare de afecțiune din partea unui matur. De regulă, în cazul copiilor cu vârsta cuprinsă între 0-4 ani, plasamentul are loc după 3-4 întâlniri.

Copiii de vârstă preșcolară sau școlară necesită o pregătire mai îndelungată.

Un factor care influențează formarea atașamentului între copil și asistentul parental profesionist, este tipul de temperament și particularitățile de caracter la fel și experiența de viață a copilului. Cu cât copilul este mai comunicabil, sociabil, cu atât timpul pentru perioada de potrivire este mai mic.

Este important ca în perioada dată să nu fie grăbiți nici copilul, nici asistentul parental profesionist. În cazul în care copilul este luat din familia sa biologică, copilului ar trebui neapărat să i se explice motivul plasării într-o altă familie.

Membrii familiei biologice, de asemenea, contribuie la pregătirea copilului pentru plasament. Copilul este asigurat că separarea de părinți este temporară și că va putea să se întâlnească regulat cu familia sa.

Cea de-a doua treaptă a etapei de potrivire ține de contactele directe dintre copil și asistentul parental profesionist. Pentru a facilita contactul dintre asistentul parental profesionist și copil, asistentul social poate recurge la un șir de procedee. Unul din aceste procedee este discuția, în cadrul căreia încearcă să afle de la copil ce înțelege el prin a avea o familie, cum e să ai o familie, cine face parte din familie, a visat el oare să aibă o familie și cum ar trebui să arate familia lui etc.; copilul poate fi rugat să deseneze o familie, după care i se solicită să comenteze desenul său, să vorbească despre relațiile dintre membrii familiei desenate. De asemenea, se pot folosi fotografii, imagini ale membrilor familiei asistentului parental profesionist, a casei în care locuiește, eventual, dacă în gospodărie sunt animale pot fi prezentate fotografiile cu animale. În discuție cu copilul despre cele văzute, acesta poate fi întrebat dacă îi place familia din fotografii, dacă i-ar plăcea să stea în familia dată, ce părere are despre copiii pe care i-a văzut în poze, dacă ar vrea sau nu să fie prieten cu ei, i-ar face plăcere să fie vizitat de familia aceasta în continuare.

Un alt procedeu utilizat pe larg este înscenarea teatralizată efectuată cu ajutorul copilului. Când apare o familie care dorește să-l ia în plasament, se improvizează anumite situații care permit evidențierea atitudinii copilului față de schimbarea ce-i este pregătită.

Este important de menționat că, în cazul în care copilul propus pentru plasament vine din familie, întâlnirile se organizează în cadrul unor instituții sociale, cu scopul de a evita anumite tensiuni. Dacă este posibil, la întâlnirile respective pot participa și membrii familiei biologice (de exemplu, în cazul în care mama este o persoană solitară și necesită o intervenție chirurgicală și nu are rude apropiate, copilul poate fi temporar plasat în Serviciul APP).

Prezența familiei va insufla copilului încredere că asistentul parental are intenții prietenoase, mai mult ca atât este acceptat de familia sa biologică.

PASUL 6. Ședința de planificare a îngrijirii copilului

Până la momentul plasării copilului în familia asistentului parental profesionist se elaborează planul individualizat de îngrijire a copilului (*anexa 26, formularul 16*) care este anexat la acordul de plasament. Elaborarea acestui plan are loc în cadrul ședinței de planificare a îngrijirii copilului. La ședință participă asistentul social responsabil de asistentul parental profesionist, asistentul social care va monitoriza situația copilului, asistentul parental profesionist, managerul Serviciului APP, reprezentantul instituției (în cazul în care copilul a fost instituționalizat) membrii familiei biologice a copilului (după posibilitate) și copilul, în dependență de vârsta lui. În planul individualizat de îngrijire a copilului se descrie în detalii activitatea asistentului parental profesionist pentru satisfacerea necesităților individuale ale copilului, caracterul menținerii contactului cu familia biologică a copilului, lucrul în direcția reintegrării copilului, dacă este posibil.

La aceeași ședință, în scopul responsabilizării membrilor familiei și consolidarea potențialului acestora pentru reintegrarea copilului în familia biologică, se semnează un contract (*anexa 27, formularul 17*) între aceasta și prestatorul Serviciului APP, care este revăzut la ședințele de revizuire a plasamentului.

PASUL 7. Semnarea acordului și plasamentul copilului în familia asistentului parental profesionist

După stabilirea relațiilor de atașament, copilul și familia asistentului parental profesionist sunt pregătiți pentru efectuarea plasamentului. Se stabilește data plecării copilului acasă la asistentul parental profesionist. Asistentul parental profesionist confirmă acceptul de a lua copilul în plasament prin semnarea acordului de plasament (*anexa 28, formularul 18*), în ziua în care ia copilul la el. Din acest moment asistentul parental profesionist este responsabil pentru viața și sănătatea copilului din plasament și trebuie să-și îndeplinească funcțiile în conformitate cu prevederile acordului de plasament.

MONITORIZAREA

Monitorizarea activității asistentului parental profesionist este un proces complex care se realizează pentru a se vedea în ce măsură sunt satisfăcute necesitățile copilului, cum asistentul parental profesionist se isprăvește cu sarcinile plasamentului și ce fel de implicare este necesară în continuare. Totodată, este un proces de susținere a asistentului parental profesionist și familiei lui, luând în considerare faptul că plasamentul copilului are un impact asupra tuturor membrilor familiei acestuia. În acest scop, asistentul social al asistentului parental profesionist efectuează vizite la domiciliul asistentului parental, dacă este necesar în aceste vizite sunt implicați și alți profesioniști (de ex., psihologul) care pot oferi un ajutor în soluționarea problemelor apărute. În timpul vizitelor asistentul social oferă asistentului parental profesionist, precum și altor membri ai familiei lui consiliere, explicații, recomandări sau sfaturi practice. Întâlnirea cu asistentul parental profesionist poate avea loc uneori și la birou sau se discută telefonic, în dependență de situație. De asemenea, în cazurile dificile se fac vizite la domiciliu împreună cu managerul APP sau sunt organizate ședințe extraordinare.

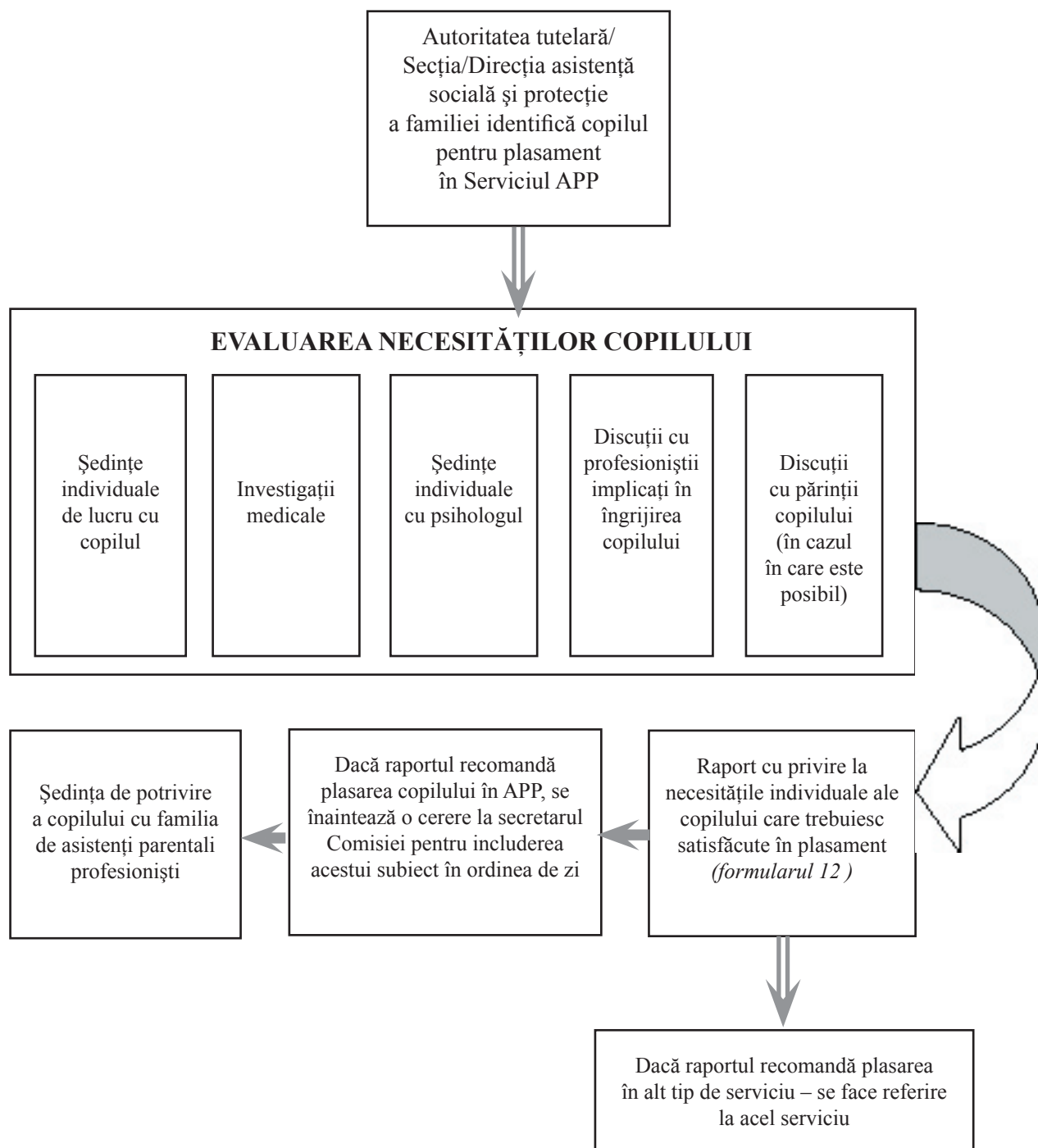
Procesul de monitorizare a plasamentului copilului este necesar pentru realizarea cu succes a plasamentului și pentru a evita complicațiile ce apar în perioada de adaptare. Monitorizarea se efectuează de către asistentul social al copilului, cu scopul de a ajuta copilul să se adapteze mai ușor la noul mediu, totodată să ajute asistentul parental profesionist la rezolvarea diferitelor probleme care sunt legate de comportamentul copilului, starea sănătății lui. În cadrul vizitelor se discută cu copilul, acesta este întrebat despre cum se simte în familia asistentului parental profesionist, dacă are careva probleme, etc.

Conform stipulărilor prevăzute în Regulamentul serviciului, plasamentul este monitorizat, după cum urmează: prima luna – săptămânal; luna a doua și a treia - o dată la două săptămâni; după expirarea primelor 3 luni – lunar. Vizitele la domiciliu pot fi efectuate mai des, în conformitate cu necesitățile copilului și ale familiei. În afara vizitelor la domiciliu, asistentul social responsabil de copil vizitează și instituțiile școlare sau preșcolare pe care copilul le frecventează, cu scopul de a afla comportamentul copilului și reușita școlară. Aceste vizite pot furniza informații despre modul cum asistentul parental profesionist are grijă de copil, pe cât de mult se interesează de succesele lui, se implică activ în luarea hotărârilor referitor la anumite situații din viața copilului, cu alte cuvinte, dacă copilul este îngrijit suficient ș.a.

Menținerea contactului cu familia biologică este un aspect important în lucrul asistentului social responsabil de copil. Persoanele implicate în organizarea ședinței și pregătirea copilului sunt asistenți sociali. Asistentul social responsabil de copil asigură menținerea și organizarea contactelor cu familia biologică, respectând termenele și locul stipulate în planul individualizat de îngrijire a copilului (care este anexat la Acordul de plasament). În afară de vizite, copilul poate contacta telefonic părinții sau alte rude. În cazul în care asistentul parental profesionist acceptă, părintele biologic poate contacta sau vizita copilul la el acasă.

Pe parcursul plasamentului copilului în familia asistentului parental profesionist se realizează lucrul cu familia biologică a copilului în vederea reintegrării lui. Această activitate este un element esențial al Serviciului APP. În cazul în care părintele biologic se află în situație dificilă (face abuz de alcool sau de substanțe psihotrope, a fost

Figura 5. PREGĂTIREA COPILULUI PENTRU PLASAREA ÎN SERVICIUL ASISTENȚĂ PARENTALĂ PROFESIONISTĂ

eliberat din detenție) și se eschivează de la obligațiunile sale părintești, misiunea asistentului social, cât și a asistentului parental profesionist devine mai dificilă, deoarece trebuie depus un efort dublu pentru a convinge părintele biologic să revină la o viață normală. În ajutorul acestuia sunt implicați și diferiți specialiști, cum ar fi juristul, medicul, psihologul etc., care ar putea contribui la redresarea situației. De regulă, persoanele date sunt fără un post de muncă, fără acte de identitate, iar în majoritatea cazurilor, în urma diferitelor tranzacții, rămân fără spațiu locativ.

Lucrul efectuat cu părintele biologic este înregistrat în scris în dosarul de caz. Toate acțiunile (contacte telefonice, vizite la domiciliu sau în diverse instanțe, ajutorul financiar sau material acordat etc.) întreprinse de către asistentul social pentru redresarea situației, de asemenea, sunt notate și se păstrează în dosarul copilului. La fel, se înregistrează și întâlnirile planificate la care părintele nu a luat parte, fiind indicat motivul.

Plasamentul este monitorizat în mod oficial prin intermediul ședințelor de revizuire, desfășurate după prima lună de plasament, după trei luni, apoi la fiecare șase luni. Părintele biologic este obligat, în măsura posibilităților, să contribuie la creșterea și educația copilului, să comunice cu copilul, să se implice în rezolvarea problemelor acestuia, să-l ajute material (în măsura posibilităților - să-i aducă haine, dulciuri, rechizite, etc.).

Ședințele de revizuire (anexa 29, formularul 19) au ca scop monitorizarea oficială a plasamentului, revizuirea planului individualizat de îngrijire a copilului și planificarea ulterioară. La ședințele de revizuire participă toate persoanele interesate: asistentul parental profesionist și membrii familiei sale, asistentul social responsabil de copil, asistentul social responsabil de asistentul parental profesionist, managerul serviciului, părinții biologici sau rudele copilului, copilul și alte persoane importante în viața lui.

Asistentul social al copilului completează punctele 1-12 din *anexa 29, formularul 19*, înainte de ședință. În cadrul ședinței de revizuire se discută: starea sănătății copilului (a suferit de ceva în această perioadă de timp, a fost consultat de medic, ce tratament și recomandări i-au fost prescrise); comportamentul (cum s-a manifestat comportamentul copilul, dacă este deschis cu membrii familiei asistentului parental profesionist sau manifestă neîncredere, cum reacționează asistentul parental profesionist la comportamentul copilului în caz că acesta nu este tocmai pozitiv etc.); dezvoltarea (au fost înregistrate în această perioadă anumite schimbări pozitive, progrese în comportament, relații, atitudine, manifestă acesta interes față de anumite aspecte ale vieții, tinde să cunoască ceva nou etc.); aptitudini sociale (cum copilul contactează cu cei din jur, semenii, maturi, ce metode folosește în contactul cu acestea, și-a găsit ușor priet-

eni în casă, cartier etc.); atașamentul față de asistentul parental profesionist (se discută dacă s-a format o legătură afectuoasă, de prietenie între asistentul parental profesionist și copil sau la moment mai există încă unele rezerve, care este atitudinea copilului față de ceilalți membri ai familiei asistentului parental profesionist, ce fel de relații s-au stabilit între copiii biologici ai asistentului parental profesionist și cel plasat, dacă există conflicte între aceștia, cum sunt aplanate; impactul plasamentului asupra asistentului parental profesionist și familiei acestuia (se discută ce schimbări au intervenit în familia asistentului parental profesionist odată cu apariția unui nou membru, care este atitudinea reală față de copil, îl înțelege, încearcă să-l ajute când acesta întâlnește careva dificultăți etc.); rezultatul contactelor între copil și familia biologică; lucrul efectuat cu familia biologică a copilului în direcția reintegrării.

La finele ședințelor de revizuire se întocmește planul individualizat de îngrijire a copilului pentru următoarea perioadă de timp. Scopul acestuia este de a planifica lucrul asistentului parental profesionist pentru satisfacerea necesităților de mai departe ale copilului și divizarea responsabilităților specialiștilor implicați în rezolvarea cazului. Secretarul notează toate deciziile luate în timpul ședinței în formularul de revizuire (*anexa 29, formularul 19*).

Revizuirea anuală a plasamentului copilului este un element important în monitorizarea plasamentului. Rezultatele înregistrate în lucrul cu copilul pe parcursul unui an sunt fixate de asistentul social al copilului în raportul anual de revizuire (*anexa 30, formularul 20*) care va include și rezultatele examenului medical și evaluării psihologice a copilului. Asistentul parental profesionist este obligat, după un an de plasament, să-i facă copilului *un examen medical* cu consultarea tuturor medicilor de profil. Copilul mai este supus, anual, și unei *evaluări psihologice*, menite să evidențieze evoluția psihică și emoțională a acestuia. Informația este prezentată asistenților sociali și altor persoane importante din viața copilului.

La ședința de revizuire a plasamentului trebuie să fie prezenți: asistenții sociali responsabili de asistentul parental profesionist și copil, asistentul parental profesionist, membrii familiei biologice a copilului (după posibilitate) și copilul.

În cadrul ședinței de revizuire a plasamentului se discută succesul sau nereușita plasamentului, precum și lucrul întreprins cu familia biologică sau extinsă. Se revizuieste, totodată, și lucrul îndeplinit de membrii familiei biologice, stipulat în contractul cu prestatorul serviciului. La sfârșitul ședinței se ia decizia cu privire la extinderea sau încetarea plasamentului copilului.

Suportul și supervizarea asistentului parental profesionist sunt efectuate în funcție de necesitățile copilului

și asistentului parental profesionist și în baza vizitelor minim obligatorii. În prima lună după plasarea copilului, asistentul parental profesionist este vizitat la domiciliu săptămânal, în luna următoare - o dată la două săptămâni, iar în continuare - lunar sau mai des.

Un rol important în procesul de supervizare a plasamentului revine *ședințelor regulate* de lucru ale asistenților sociali și managerului din cadrul Serviciului APP. La aceste ședințe se discută situația copilului din plasament și nivelul de îndeplinire a obligațiilor de către asistentul parental profesionist, gradul de îndeplinire a sarcinilor asumate și planurile pentru viitor.

Grupul de suport al beneficiarilor Serviciului APP reprezintă o formă de sprijin reciproc neoficial și un mijloc de formare a relațiilor mai strânse dintre asistenții parentali profesioniști, copiii din plasament și biologici, familia biologică. Aceste ședințe pot include elemente educaționale, prin invitarea unor specialiști pentru discutarea subiectelor specifice, elemente sociale, prin celebrarea unor evenimente speciale. Organizarea activităților de recreere împreună cu asistenții parentali profesioniști, copiii din plasament și cei biologici, de asemenea, contribuie la consolidarea grupului și la dezvoltarea spiritului de echipă.

Activitățile speciale de susținere a copiilor din plasament și a celor biologici sunt, de asemenea, binevenite. Bineînțeles că adulții vor ajuta la înființarea grupului de sprijin al copiilor, elaborând programele activităților și

supervizând fiecare eveniment special. Copiii pot forma comitetul lor, pot sugera desfășurarea evenimentelor și pot să-și exprime părerile față de problemele cu care se confruntă.

Încetarea plasamentului. Luând în considerare că scopul Serviciului APP este reintegrarea copilului în familia biologică, extinsă sau adoptatoare, plasamentul poate fi încheiat în una din aceste situații. Decizia de anulare a plasamentului poate fi luată și în cazul constatării neîndeplinirii de către asistentul parental profesionist a obligațiilor sale de serviciu sau a incompatibilității dintre copil, asistent parental profesionist sau membrii familiei sale.

Reintegrarea reușită în familia biologică, extinsă sau adoptatoare, depinde, în mare măsură, de procesul de pregătire a copilului pentru evenimentul respectiv. Reintegrarea solicită întâlniri și vizite în scopul restabilirii contactului și legăturilor dintre copil și familie. Vizitele inițiale sunt supervizate de asistentul social al copilului. Frecvența și durata vizitelor sunt mărite treptat, până când devine posibilă petrecerea sfârșitului de săptămână sau a sărbătorilor împreună cu familia, fără supervizare. După reintegrarea în familie, cazul rămâne deschis și este monitorizat de asistentul social al copilului până când copilul și familia nu mai au nevoie de sprijinul asistentului social, timp de până la șase luni. După această perioadă, asistentul social întocmește un raport de post-reintegrare, care este transmis autorității tutelare.

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR PROFESIONALE ALE ASISTENTULUI PARENTAL PROFESIONIST

Prestatorul Serviciului APP este obligat să evalueze competențele profesionale și necesitățile de instruire ale asistenților parentali profesioniști și să desfășoare cursurile necesare de instruire. O experiență pozitivă în acest context sunt școlile de vară pentru asistenții parentali profesioniști, copiii din plasament și cei biologici. Este încurajată participarea activă a asistenților parentali profesioniști la diferite seminare, mese rotunde ș.a. Informația cu privire la dezvoltarea capacităților profesionale ale asistentului parental profesionist, este inclusă de asistentul social responsabil de asistentul parental profesionist în raportul de revizuire anuală.

Revizuirea anuală a competențelor profesionale ale asistenților parentali profesioniști (*anexa 31, formularul 21*) se face cu scopul de a stabili dacă asistentul parental profesionist continuă să corespundă postului, constatării faptului ce cunoștințe, competențe, experiențe a acumulat în procesul îndeplinirii muncii sale, care este impactul plasamentului asupra sa și asupra familiei acestuia, ce ajutor i s-a oferit din partea prestatorului Serviciului APP și de ce suport mai are nevoie în continuare. La revizuire, de asemenea, se

examinează termenii aprobării și se verifică dacă statutul de aprobare a asistentului parental profesionist trebuie revizuit.

Raportul anual de revizuire este întocmit de către asistentul social responsabil de asistentul parental profesionist și completat de asistentul parental profesionist. Raportul este semnat de către asistentul parental profesionist, asistentul social și contrasemnat de către managerul serviciului.

La ședința de revizuire sunt invitați asistentul parental și asistentul social responsabil de acesta. La sfârșitul ședinței, Comisia îl informează pe asistentul parental profesionist despre decizia referitoare la corespunderea acestuia postului.

Atestarea asistentului parental profesionist se efectuează în scopul stabilirii nivelului de dezvoltare a competențelor profesionale. Atestarea trebuie efectuată la fiecare 5 ani, conform Regulamentului de atestare a competențelor profesionale ale asistenților sociali, lucrătorilor sociali și asistenților parentali profesioniști.

FINANȚAREA SERVICIULUI ASISTENȚĂ PARENTALĂ PROFESIONISTĂ

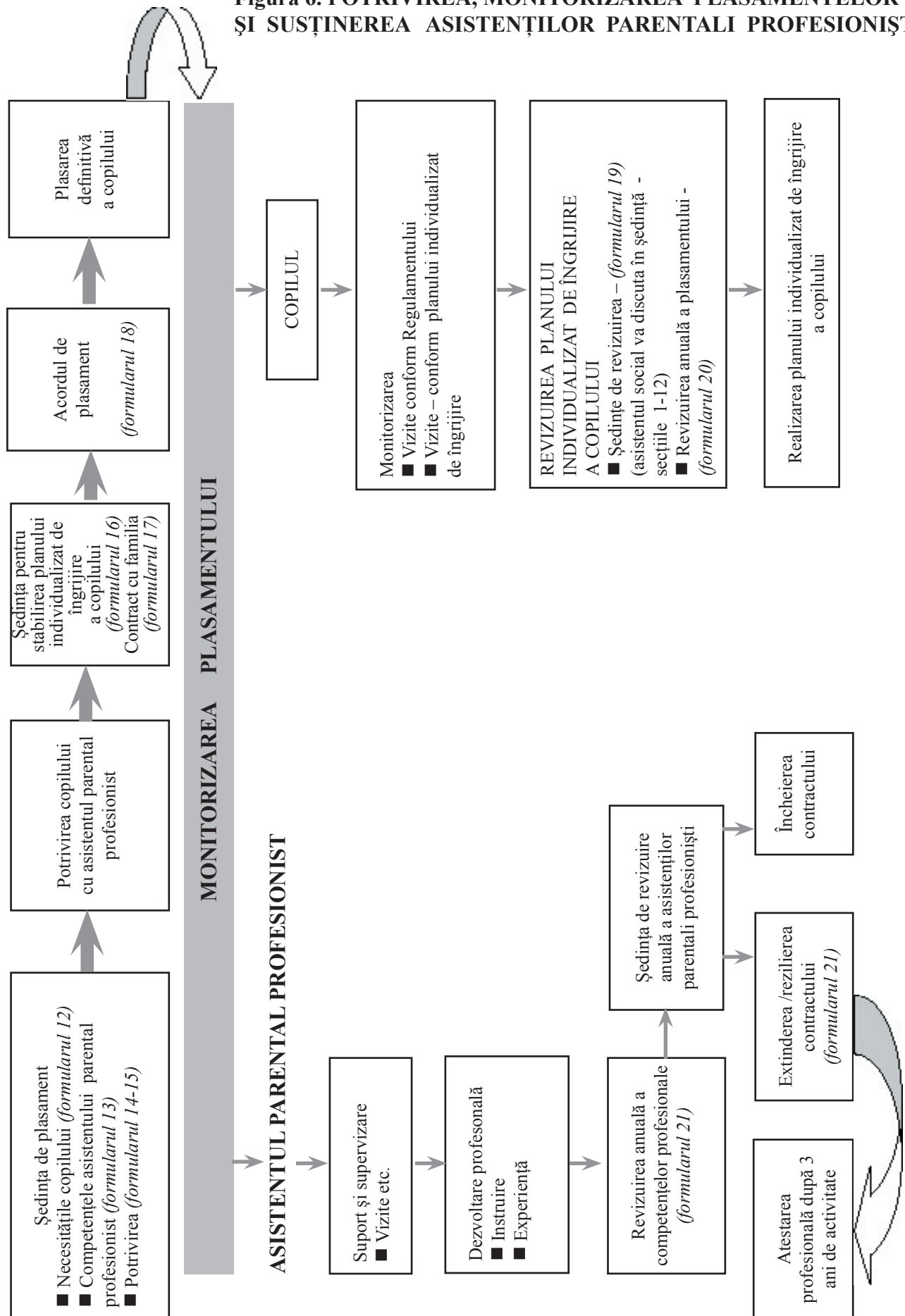
Finanțarea Serviciului APP se efectuează din bugetul local, fonduri non-bugetare sau orice alte surse de finanțare în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova, ca un program separat de protecție

a drepturilor copilului. Salarizarea asistenților parentali profesioniști se efectuează conform condițiilor de salarizare a personalului din instituțiile de asistență socială.

Tabelul 1: Tipuri de plăți în Serviciul APP

Tipuri de plăți	Regularitate
Salariul asistentului social din cadrul serviciului	Lunar
Salariul asistentului parental profesionist	Lunar
Alocația pentru întreținerea copilului	Lunar
Alocația pentru haine, încălțăminte și produse igienico-sanitare	Anual
Alocația unică la plasament	O dată
Alocația unică la atingerea vârstei de 18 ani	O dată

Figura 6. POTRIVIREA, MONITORIZAREA PLASAMENTELOR ȘI SUSȚINEREA ASISTENȚILOR PARENTALI PROFESIONIȘTI

4.3. REGULAMENTUL CU PRIVIRE LA SERVICIUL ASISTENȚĂ PARENTALĂ PROFESIONISTĂ

Regulamentul cu privire la Serviciul asistență parentală profesionistă (în continuare – Regulament) este elaborat în conformitate cu Legea asistenței sociale, nr. 547-XV din 25 decembrie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 42, din 12 martie 2004, art. 249) și reglementează plasamentul familial al copilului în Serviciul de asistență parentală profesionistă.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

1 Asistența parentală profesionistă este un serviciu social, care oferă copilului îngrijire familială substitutivă în familia asistentului parental profesionist, în baza delimitării drepturilor și responsabilităților cu privire la protecția drepturilor copilului și intereselor lui legale între Secția asistență socială și protecție a familiei/ Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului (autoritatea tutelară) și asistentul parental profesionist.

2. Serviciul asistență parentală profesionistă (în continuare – Serviciul APP) este prestat la nivel local și se află în responsabilitatea Secției asistență socială și protecție a familiei / Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului.

3. Beneficiari ai Serviciului APP sunt copii, care se află temporar sau permanent în cel puțin una din situațiile:

- a) este privat temporar sau permanent de mediul său familial;
- b) necesitățile speciale ale copilului nu pot fi asigurate de către familia sa biologică;
- c) este sau poate deveni victima unei forme de violență, traficului de ființe umane, abandonului sau neglijenței, relelor tratamente, exploatării în timp ce se află în îngrijirea unuia sau ambilor părinți, a reprezentantului legal sau a oricărei alte persoane responsabilă de îngrijirea acestuia;
- d) este sub vârsta de 14 ani și a săvârșit o încălcare a legii penale, dar nu poartă răspundere din punct de vedere juridic și se află în cel puțin una din situațiile expuse în punctul 3 a), b), sau c);
- e) are vârsta între 14 și 18 ani și i-a fost aplicată pedeapsă penală fără privațiune de libertate sau a fost liberat de răspundere penală și se află în cel puțin una din situațiile expuse în punctul 3 a), b), sau c).

4. În sensul prezentului Regulament, termenii și definițiile utilizate semnifică:

Asistent parental profesionist – persoană aprobată în baza condițiilor stipulate în prezentul Regulament, care oferă la domiciliul său îngrijire, creștere și educare temporară copilului, în vederea asigurării reintegrării lui în familia biologică, extinsă, instituirii tutelei/curatelei, adopției, sau a altor forme de îngrijire de tip familial.

Familia asistentului parental profesionist – toate persoanele care locuiesc în familia asistentului parental profesionist, în afară de copil/copiii plasați în Serviciul APP.

Familia biologică – familia în care s-a născut copilul.

Familia extinsă – rudele copilului până la gradul IV de rudenie inclusiv.

Prestatorul Serviciului asistență parentală profesionistă (în continuare Prestatorul de Serviciu) poate fi Secția asistență socială și protecție a familiei/ Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului (autoritatea tutelară), organizații ne-guvernamentale, acreditate ca prestatori de Serviciu APP conform legislației în vigoare.

Comisia raională pentru protecția copilului aflat în dificultate (în continuare Comisia) – organul responsabil de aprobarea, monitorizarea și inspecția măsurilor de protecție aplicate copilului aflat în dificultate. În cazul Serviciului

Partea IV. Principiile și metodologia serviciului asistență parentală

APP Comisia este responsabilă pentru aprobarea solicitanților la postul de asistent parental profesionist, revizuirea anuală a competențelor profesionale și activității asistentului parental profesionist, potrivirea provizorie a copilului cu asistentul parental profesionist din unitatea-teritorial administrativă în care activează.

Plasament de urgență – plasamentul copilului în familia asistentului parental profesionist, în conformitate cu prezentul Regulament, pentru o perioadă de 72 de ore, fără aprobarea plasamentului de către Comisie. Termenul de 72 de ore poate fi extins pentru perioada de evaluare, însă nu trebuie să depășească termenul de o lună.

Plasament de scurtă durată – plasamentul copilului în familia asistentului parental profesionist, în conformitate cu prezentul Regulament, pentru o perioadă ce nu depășește 12 luni.

Plasament de lungă durată – plasamentul copilului în familia asistentului parental profesionist, în conformitate cu prezentul Regulament, până la momentul atingerii de către copil a vârstei de 18 ani.

Plasament de răgaz – plasament planificat al copilului în familia asistentului parental profesionist pentru o perioadă de până la o săptămână, care are loc în mod regulat și are drept scop de a oferi părinților copilului cu necesități speciale răgaz și permite menținerea copilului în familia sa.

CAPITOLUL II

Principiile de organizare a Serviciului asistență parentală profesionistă

5. Principiile care stau la baza Serviciului APP sunt:

- a) respectarea interesului superior al copilului;
- b) respectarea dreptului copilului de a crește și a se educa în familie;
- c) respectarea identității copilului;
- d) menținerea legăturilor cu familia biologică a copilului;
- e) menținerea fraților și surorilor împreună;
- f) respectarea opiniei copilului;
- g) non-discriminare;
- h) interdisciplinaritate și multidisciplinaritate;
- i) abordare individualizată;
- j) accesibilitate la servicii de calitate;
- k) confidențialitatea informației despre copil și familia sa.

CAPITOLUL III

Scopul și obiectivele Serviciului asistență parentală profesionistă

6. Scopul Serviciului APP este protecția temporară a copilului aflat în situație de risc, socializarea și reintegrarea acestuia în familia biologică, extinsă sau adoptatoare sau în alte forme de îngrijire de tip familial.

7. Obiectivele Serviciului APP sunt:

- a) îngrijirea și creșterea copilului în condițiile unui mediu familial substitutiv;
- b) întreținerea și dezvoltarea copilului aflat în situație de risc, corespunzător particularităților de vârstă și standardele minime de calitate;
- c) facilitarea socializării și reintegrării copilului în familia biologică, extinsă, adoptatoare sau în alte forme de îngrijire de tip familial;
- d) monitorizarea situației copilului în perioada pre- și post reintegrare.

CAPITOLUL IV

Organizarea și funcționarea Serviciului asistență parentală profesionistă

Secțiunea 1

Procedura de aprobare a asistentului parental profesionist

8. Solicitantul care dorește să fie aprobat în calitate de asistent parental profesionist depune o cerere în scris Prestatorului de Serviciu. Cererea va fi evaluată de către prestator în termen de 90 zile de la data înregistrării.

9. Prestatorul de Serviciu efectuează evaluarea solicitanților conform **Anexei 1** prin:

- a) obținerea informației referitor la solicitant și alți membri ai familiei acestuia, precum și orice altă informație pe care o consideră relevantă;
- b) intervievarea a cel puțin două persoane de referință, numite de solicitant, care să ofere informații despre acesta, și pregătirea unui raport în baza interviurilor;
- c) consultarea și luarea în considerație a opiniilor administrației publice locale în care locuiește solicitantul;
- d) examinarea capacității solicitantului de a activa în calitate de asistent parental profesionist.

10. Prestatorul de Serviciu pregătește un raport amplu cu privire la rezultatele evaluării solicitantului, care include:

- a) informația specificată în **Anexa 1**, precum și orice altă informație pe care Prestatorul de Serviciu o consideră relevantă;
- b) raportul de evaluare de către Prestatorul de Serviciu referitor la capacitatea solicitantului de a activa în calitate de asistent parental profesionist;
- c) propunerile Prestatorului Serviciului APP referitor la termenii și condițiile aprobării solicitantului.

11. Pentru a obține aprobarea solicitantului, Prestatorul de Serviciu depune la Comisie raportul menționat în punctul 10, însoțit de setul de documente solicitate pentru admiterea la ședința de aprobare.

12. Comisia introduce informația despre asistentul parental profesionist aprobat în registrul asistenților parentali profesioniști gestionat de către secretarul Comisiei în baza:

- a) extrasului din procesul verbal cu privire la aprobarea solicitantului la postul de asistent parental profesionist;
- b) informației cu privire la tipul/tipurile de plasament care vor fi prestate de către asistentul parental profesionist.

Secțiunea 2

Cerințele de dezvoltare profesională

11. Înainte de aprobare la postul de asistent parental profesionist, solicitantul participă la cursul inițial de instruire în prestarea Serviciului APP, organizat de către Prestatorul de Serviciu.

12. Asistenții parentali profesioniști participă la cursuri de dezvoltare profesională continuă organizate de Prestatorul de Serviciu.

13. Cursul inițial de instruire în asistența parentală profesionistă este constituit din minimum 50 de ore, iar cursurile de dezvoltare profesională continuă sunt constituite din minimum 20 de ore anual.

Secțiunea 3

Drepturile și responsabilitățile asistentului parental profesionist

14. Asistentul parental profesionist are următoarele drepturi:

- a) a fi informat despre drepturile și responsabilitățile sale;
- b) a beneficia de instruire profesională;
- c) a beneficia de sprijinul asistentului social responsabil de asistentul parental profesionist din cadrul Prestatorului de Serviciu;
- d) a fi informat despre trecutul copilului;
- e) a participa la elaborarea planului individualizat de îngrijire a copilului.

17. Asistentul parental profesionist are următoarele responsabilități:

- a) a îngriji copilul plasat ca pe un membru cu drepturi depline al familiei sale;
- b) a proteja și promova bunăstarea copilului;
- c) a informa, în scris, Prestatorul de Serviciu cu privire la orice schimbări atestate în situația lui personală sau a copilului, precum și despre orice alt eveniment ce ar putea afecta capacitatea asistentului parental profesionist de a îngriji copilul plasat;
- d) a participa la elaborarea și implementarea planului individualizat de îngrijire a fiecărui copil primit în plasament, în termenii și modul stabilit;

Partea IV. Principiile și metodologia serviciului asistență parentală

- e) a respecta standardele minime de calitate ale Serviciului APP și recomandările propuse de către specialiști ca rezultat al monitorizării;
- f) a facilita vizitarea copilului de către persoanele autorizate ale Prestatorului de Serviciu (asistentul social responsabil de copilul plasat, persoanele desemnate conform planului individualizat de îngrijire a copilului);
- g) a încuraja contactele copilului cu familia biologică sau extinsă, în conformitate cu condițiile stabilite în planul individualizat de îngrijire;
- h) a asista Prestatorul de Serviciu în procesul de reintegrare a copilului în familia biologică, extinsă, instituirii tutelii/curatelei, adopției, sau a altor forme de îngrijire de tip familial;
- i) a permite luarea, în orice moment, a copilului din plasament, în conformitate cu decizia Comisiei, Prestatorului de Serviciu și interesul superior al copilului;
- j) a asigura confidențialitatea informației referitoare la copil, familia biologică a acestuia și a altor persoane, care i-a fost oferită în legătură cu plasamentul copilului.

Secțiunea 4

Revizuirea activității asistentului parental profesionist

18. Prestatorul de serviciu evaluează anual performanțele și revizuire termenii și condițiile aprobării asistentului parental profesionist.
19. În cadrul revizuirii, Prestatorul de Serviciu:
- a) efectuează investigații și colectează informația pe care o consideră necesară pentru a stabili dacă asistentul parental profesionist și familia acestuia continuă să corespundă criteriilor, termenilor și condițiilor de aprobare;
  - b) solicită și ia în considerație opiniile asistentului parental profesionist, a copilului plasat în familia acestuia (în dependență de vârsta și maturitatea lui), precum și a familiei copilului, autorităților administrativ-teritoriale respective, și a altor specialiști din cadrul Prestatorului de Serviciu, care dețin informații referitor la asistentul parental profesionist.
20. În urma revizuirii, Prestatorul de Serviciu întocmește raportul de evaluare, și-l prezintă la ședința Comisiei. Raportul de evaluare poate conține una din următoarele recomandări:
- a) persoana corespunde în continuare cerințelor pentru a activa în calitate de asistent parental profesionist, termenii și condițiile aprobării sale rămânând neschimbați;
  - b) persoana corespunde în continuare cerințelor pentru a activa în calitate de asistent parental profesionist, termenii și condițiile aprobării sale urmînd să fie revizuiți, cu specificarea motivelor unei asemenea concluzii, precum și a noilor recomandări;
  - c) persoana nu mai corespunde cerințelor pentru a activa în calitate de asistent parental profesionist și nu urmează să fie reaprobată. În mod obligatoriu, motivele unei astfel de recomandări urmează a fi indicate în scris.

CAPITOLUL V

Plasamentul copilului în Serviciul asistență parentală profesionistă

Secțiunea 1

Aprobarea plasamentului

21. Prestatorul de Serviciu, în colaborare cu autoritatea tutelară din autoritatea unității administrativ-teritoriale respective unde este plasat copilul, instituția în care se află copilul și familia lui va elabora și prezenta Comisiei raportul de evaluare a copilului.
22. În cadrul ședinței, Comisia identifică, dintre asistenții parentali profesioniști introduși în registru, asistentul parental profesionist potrivit pentru copil.
23. Comisia emite avizul pozitiv provizoriu în vederea plasării copilului în Serviciul APP, în cazul în care:
- a) plasamentul în Serviciul APP este măsura de protecție cea mai potrivită pentru copil, ținîndu-se cont de toate circumstanțele și de respectarea prevederilor prezentului Regulament;
  - b) plasamentul cu un anumit asistent parental profesionist este cel mai potrivit, luînd în considerație capacitățile acestuia de a răspunde necesităților identificate ale copilului.
  - c) asistentul parental profesionist nu are relații de rudenie cu copilul, până la gradul IV inclusiv;

- d) termenii și condițiile aprobării asistentului parental profesionist sînt compatibili cu plasamentul propus;
- e) există cererea în scris din partea părinților sau a reprezentantului legal al copilului către autoritatea publică locală în vederea solicitării îngrijirii temporare a copilului. Acordul părinților nu este necesar în cazul în care aflarea copilului în familia biologică îi periclitează viața și sănătatea acestuia.
21. În familia asistentului parental profesionist pot fi plasați, în același timp, nu mai mult de 3 (trei) copii, excepție constituind plasarea împreună a fraților. În acest caz Prestatorul de Serviciu va evalua probabilitatea și evita impactul negativ al plasamentului asupra copiilor biologici ai asistentului parental profesionist. Frații nu pot fi plasați în Serviciul APP împreună cu alți copii. În cazul în care în familia asistentului parental profesionist sunt și alți copii în plasament, Comisia prezintă argumente în favoarea acestei decizii, până la momentul plasamentului.
22. Odată cu aprobarea provizorie a plasamentului, Comisia introduce în registrul asistenților parentali profesioniști următoarele date:
- a) numărul, vârsta și sexul copiilor plasați;
  - b) tipul și perioada plasamentului.
21. La momentul aprobării provizorii a plasamentului, asistentul parental profesionist și Prestatorul de Serviciu semnează contractul individual de muncă în conformitate cu legislația în vigoare și **Anexa 2**. Salarizarea asistentului parental profesionist începe odată cu plasamentul copilului.
22. Autoritatea tutelară ia decizia cu privire la plasamentul copilului numai în baza avizului pozitiv al Comisiei. Asistentul parental profesionist și Prestatorul de Serviciu semnează, la momentul plasării copilului, Acordul de plasament conform **Anexei 3**, iar autoritatea tutelară contrasemnează acest acord.
23. Prestatorul de Serviciu este responsabil de potrivirea copilului cu familia asistentului parental profesionist în conformitate cu procedura stabilită, prezentându-i asistentului parental profesionist copia raportului de evaluare a copilului.
24. Înainte de plasament, Prestatorul de Serviciu convoacă o ședință, în cadrul căreia se elaborează planul individualizat de îngrijire a copilului, care se anexează la Acordul de plasament.
25. Potrivirea provizorie se realizează prin pregătirea și informarea:
- a) copilului, în funcție de capacitățile de înțelegere și gradul de maturitate;
  - b) familiei biologice, dacă aceasta este în interesul superior al copilului;
  - c) asistentului parental profesionist.
31. În cazul în care potrivirea provizorie este nereușită, Prestatorul de Serviciu informează autoritatea tutelară și solicită Comisiei aprobarea provizorie a unui nou plasament.
32. În cazul plasamentului de urgență, Secția asistență socială și protecție a familiei / Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului, cu înștiințarea imediată a autorității tutelare, poate plasa copilul în familia unui asistent parental profesionist până la aprobarea plasamentului de către Comisie.
33. Prestatorul de Serviciu informează secretarul Comisiei în scris, în timp de 24 de ore. Pe parcursul plasamentului Prestatorul de Serviciu efectuează evaluarea copilului și a familiei acestuia cu elaborarea planului individualizat de îngrijire, termenul de evaluare este de 72 ore, care poate fi extins dar să nu depășească perioada o lună.

Secțiunea 2

Supervizarea plasamentului și revizuirea planului individualizat de îngrijire a copilului

34. Prestatorul de Serviciu monitorizează plasamentul copilului, asigurând un minim obligatoriu de vizite în familia asistentului parental profesionist:
- a) săptămânal, pe parcursul primei luni a plasamentului;
  - b) o dată la două săptămâni, pe parcursul lunii a doua și a treia;
  - c) lunar, după expirarea primelor 3 luni de la plasament.
31. Copilul este vizitat în conformitate cu planul individualizat de îngrijire, precum și la solicitarea copilului, asistentului parental profesionist sau autorității tutelare.
32. La fiecare vizită, Prestatorul de Serviciu se asigură că:
- a) copilul este văzut individual de către asistentul social responsabil de protecția copilului;
  - b) este întocmit un raport în scris cu privire la vizită, în conformitate cu **Anexa 4**, care se anexează la dosarul copilului **Anexa 5**.

Partea IV. Principiile și metodologia serviciului asistență parentală

31. Prestatorul de Serviciu revizuieste planul individualizat de îngrijire a copilului:

- a) după prima lună de plasament;
- b) la trei luni de plasament;
- c) după necesitate, dar nu mai rar de o dată la șase luni.

31. În procesul de revizuire a planului individualizat de îngrijire a copilului, precum și la ședințele de revizuire, Prestatorul de Serviciu implică copilul, familia acestuia, asistentul parental profesionist, precum și reprezentantul Secției asistență socială și protecție a familiei / Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului, autoritatea tutelară.

Prestatorul de Serviciu poate implica în acest proces alți specialiști care pot fi consultați cu privire la îngrijirea, protecția și dezvoltarea copilului.

32. Orice concluzie sau recomandare rezultată în urma revizuirii planului individualizat de îngrijire a copilului se notifică în scris tuturor persoanelor interesate.

Secțiunea 3 Încetarea plasamentului

33. Prestatorul de Serviciu încheie plasamentul în cazul reintegrării cu succes a copilului în familia biologică.

34. În cazul în care s-a sesizat faptul că plasamentul este în detrimentul bunăstării copilului, Prestatorul de serviciu revizuieste oportunitatea plasamentului în conformitate cu prevederile punctului 19 și 20.

35. Prestatorul de Serviciu solicită Comisiei încetarea plasamentului în baza rezultatelor raportului de evaluare prevăzut în punctul 20, subpunctul (c). Comisia examinează raportul de evaluare, precum și orice altă informație relevantă și decide necesitatea anulării plasamentului. Prezența asistentului parental profesionist și a reprezentantului Prestatorului de serviciu la ședința respectivă a Comisiei este obligatorie.

36. În cazul în care asistentul parental profesionist depune cerere pentru sistarea activității sale, contractul individual de muncă semnat de către acesta cu Prestatorul de Serviciu este reziliat în conformitate cu legislația în vigoare.

CAPITOLUL VI Managementul Serviciului asistență parentală profesionistă

Secțiunea 1 Managerul și echipa Serviciului asistență parentală profesionistă

37. Managerul și echipa Serviciului de APP:

- a) Serviciul APP este gestionat de un manager cu studii superioare și cu experiență profesională de minimum 5 ani, angajat și eliberat de către Prestatorul de Serviciu;
- b) În activitatea sa, managerul Serviciului APP se conduce de actele legislative și normative în vigoare, dispozițiile autorităților publice centrale și locale și de prezentul regulament;
- c) Managerul Serviciului APP are în subordinea sa cel puțin doi asistenți sociali, unul fiind responsabil de recrutarea, evaluarea, instruirea și monitorizarea asistenților parentali profesioniști, altul reprezentând interesele copilului în plasament, și un psiholog;
- d) Managerul Serviciului APP este responsabil de buna desfășurare și evaluare a activității serviciului, precum și de supervizarea asistenților sociali.

Secțiunea 2 Dosarul asistentului parental profesionist

31. Prestatorul de Serviciu întocmește un dosar personal pentru fiecare persoană aprobată în calitate de asistent parental profesionist **Anexa 6**.

32. Prestatorul de Serviciu întocmește un dosar personal pentru fiecare solicitant la postul de asistent parental profesionist, căruia i-a fost refuzată aprobarea, sau care și-a retras cererea înainte de aprobare. Acest dosar va conține următoarele date:

- a) informația colectată cu privire la efectuarea evaluării solicitantului;
- b) orice raport, recomandare sau aviz efectuate pe parcursul perioadei de aprobare;
- c) înștiințarea despre respingerea aprobării (după caz).

Secțiunea 3
Păstrarea și confidențialitatea informației

31. Dosarul fiecărui asistent parental profesionist se păstrează pentru o perioadă de cel puțin 10 (zece) ani din data expirării aprobării lui în calitate de asistent parental profesionist.
32. Dosarele întocmite conform punctului 46 se păstrează pentru o perioadă de cel puțin 3 ani de la respingerea aprobării sau retragerea cererii solicitantului de la postul de asistent parental profesionist.
33. Informația înregistrată în conformitate cu punctele 45 și 46 se păstrează în safeu și poate fi prezentată numai în baza prevederilor legale care expres autorizează accesul la asemenea date.

CAPITOLUL VII
Procedura de soluționare a plângerilor
și reprezentare a intereselor copilului

34. Prestatorul de Serviciu stabilește în scris procedura de examinare a plângerilor și asigură faptul că această procedură este cunoscută:
- a) specialiștilor responsabili de monitorizarea Serviciului APP;
  - b) părinților copilului sau reprezentantului legal al acestuia;
  - c) asistenților parentali profesioniști.
31. Orice plângere cu privire la calitatea Serviciului APP, activitatea Prestatorului de Serviciu sau conduita asistentului parental profesionist, poate fi depusă în scris sau verbal Prestatorului de serviciu, Secției asistență socială și protecție a familiei /Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului, autorității tutelare sau Comisiei de către:
- a) copilul plasat în Serviciul APP;
  - b) părinte sau reprezentantul legal al copilului;
  - c) asistentul parental profesionist;
  - d) autoritatea tutelară;
  - e) o persoană terță.
31. La etapa inițială Prestatorul de Serviciu recurge la soluționarea amiabilă a plângerii.
32. Petiționarul poate depune o contestare autorității tutelare sau Comisiei, în cazul în care plângerea nu poate fi soluționată pe cale amiabilă sau când acesta nu este satisfăcut de soluția propusă.
33. Comisia poate soluționa orice conflict dintre Prestatorul de Serviciu și autoritatea tutelară.
34. Prestatorul de Serviciu înregistrează în scris orice plângere depusă, fie în scris sau verbal, precum și rezultatul soluționării acesteia.
35. Prestatorul de Serviciu asigură ca:
- a) copiii să beneficieze de asistență în înaintarea plângerii și de reprezentarea lor legală;
  - b) nici un copil nu va fi pedepsit sau sancționat pentru faptul că a depus o plângere sau a solicitat reprezentare.

CAPITOLUL VIII
Modul de finanțare

31. Serviciul APP este finanțat din următoarele surse:
- a) bugetele locale;
  - b) fonduri non-bugetare;
  - c) orice alte surse de finanțare în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.
31. Copilul aprobat pentru plasament în familia asistentului parental profesionist beneficiază de indemnizații anuale și lunare:
- a) alocația unică la plasament - ajutor bănesc oferit asistentului parental profesionist pentru procurarea articolelor necesare pentru copil și adaptarea locuinței la coabitarea unui nou membru al casei;

Partea IV. Principiile și metodologia serviciului asistență parentală

- b) alocația lunară pentru întreținerea copilului;
- c) alocația anuală pentru îmbrăcăminte și încălțăminte și produse igienico-sanitare;
- d) alocația unică la împlinirea vârstei de 18 ani.

31. Salarizarea asistenților parentali profesioniști se efectuează conform condițiilor de salarizare a personalului din instituțiile de asistență socială:

- b) categoria de salarizare se stabilește conform prevederilor legislative în vigoare.
- c) modificarea categoriei de salarizare se efectuează în baza rezultatelor revizuirii competențelor profesionale ale asistenților parentali profesioniști.

CAPITOLUL IX

Dispoziții finale

32. Prestatorul de Serviciu monitorizează și raportează semestrial despre activitatea sa Secției asistență socială și protecție a familiei/ Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului a unității administrativ-teritoriale.

ANEXA 1

Informație cu privire la solicitantii la postul de asistent parental profesionist și membrii familiei acestora

Persoanele care doresc să fie aprobate în calitate de asistenți parentali profesioniști prezintă următoarea informație:

1. Copia buletinului de identitate al solicitantului, certificatele cu privire la starea sănătății și starea civilă (inclusiv căsătoriile precedente).
2. Descrierea amănunțită a tuturor membrilor adulți din familie sau gospodărie.
3. Descrierea amănunțită a tuturor copiilor din familie, care locuiesc sau nu în casa solicitantului, precum și a copiilor care locuiesc în casa respectivă, dar nu sunt membri ai familiei.
4. Descrierea detaliată a condițiilor de trai.
5. Convingerile religioase și capacitatea persoanei de a îngriji un copil cu convingeri religioase particulare.
6. Originea, cultura, limba, precum și capacitatea solicitantului de a îngriji un copil cu particularități de origine, cultură sau de limbă.
7. Locurile de muncă, ocupațiile actuale și cele din trecut ale solicitantului, activitățile din timpul liber și interesele.
8. Experiența precedentă în îngrijirea propriilor copii sau a altor copii.
9. Cazierul judiciar al solicitantului, precum și a altor membri ai familiei.
10. Deciziile cu privire la rezultatul cererii depuse de persoana respectivă sau de alți membri ai familiei cu privire la adopția, tutela/ curatela unui copil sau luarea copilului în plasament de asistență parentală profesionistă.
11. Descrierea detaliată a aprobărilor sau respingerilor precedente ale solicitantului sau a altor membri de familie.
12. Altă informație relevantă.

ANEXA 2

Clauzele contractului individual de muncă al asistentului parental profesionist

Contractul individual de muncă prevede următoarele:

1. Posibilitățile de instruire oferite asistentului parental profesionist.
2. Procedura de revizuire a activității asistentului parental profesionist.
3. Obligațiile și responsabilitățile asistentului parental profesionist.
4. Obligațiile și responsabilitățile Prestatorului de serviciu.
5. Obligația de a nu administra pedeapsa corporală copilului aflat în plasament.

6. Obligația de a asigura că orice informație (despre copilul plasat, familia acestuia sau orice altă persoană) ce i-a fost oferită asistentului parental profesionist în legătură cu plasamentul, să fie păstrată în confidențialitate și să nu fie divulgată fără permisiune.
7. Obligația de a se supune termenilor oricărui acord de plasament al copilului în Serviciul APP, de a îngriji copilul plasat ca de un membru al familiei sale cu drepturi depline și de a-i promova bunăstarea.
8. Obligația de a înștiința imediat Prestatorul de serviciu despre orice maladie serioasă a copilului sau orice alte întâmplări care ar afecta copilul.
9. Obligația de a permite Prestatorului de serviciu luarea copilului din casa asistentului parental profesionist.

ANEXA 3

Informație cu privire la acordul de plasament al copilului în Serviciul de asistență parentală profesionistă

La momentul plasării copilului în Serviciul APP, Prestatorul de serviciu pune la dispoziția asistentului parental profesionist următoarea informație:

1. Cererea în scris a părinților sau reprezentantului legal al copilului în vederea solicitării îngrijirii temporare a copilului de către autoritatea publică locală.
2. Rapoarte de evaluare complexă a copilului și familiei lui, la fel și planul individualizat de îngrijire a copilului.
3. Istoricul copilului, inclusiv motivele luării lui din familie, convingerile religioase, precum și istoricul cultural și lingvistic al acestuia, precum și originea rasială.
4. Starea sănătății copilului și îngrijirile speciale de care are nevoie.
5. Succesele educaționale ale copilului și necesitățile speciale în acest sens.
6. Indemnizațiile anuale și lunare ale copilului pe parcursul plasamentului.
7. Orice aranjamente legate de delegarea responsabilității pentru examinarea medicală sau tratamentul copilului.
8. Circumstanțele în care este necesar de a obține în prealabil permisiunea pentru ca copilul să locuiască separat de asistentul parental profesionist.
9. Frecvența vizitării copilului de către reprezentantul Prestatorului de serviciu.
10. Aranjamentele referitor la contactele copilului cu familia sa biologică, precum și cu alte persoane.
11. Aranjamentele de lucru cu părinții biologici ai copilului.

ANEXA 4

Informație cu privire la vizitele minim obligatorii pentru copilul plasat în Serviciul asistență parentală profesionistă

În timpul vizitelor minim obligatorii este necesar de acumulat următoarele informații privind copilul, asistentul parental profesionist și progresele generale ale plasamentului:

1. Sănătatea copilului (inclusiv creșterea, dezvoltarea, bunăstarea fizică și mintală).
  2. Progresele educaționale (inclusiv participarea și rezultatele academice).
  3. Progresul general al plasamentului (inclusiv simțul propriei demnități, imaginea de sine și identitatea proprie, relațiile sociale, abilitățile de autoîngrijire și independență).
  4. Interese și pasiuni.
  5. Contactul cu familia biologică.
  6. Părerea copilului despre plasament.
  7. Evidența tuturor vizitelor efectuate de la ultima vizită obligatorie, indicând cine a fost văzut în timpul vizitelor.
  8. Data următoarei vizite obligatorii.
- Raportul vizitelor este întocmit de asistentul social responsabil de copil și contrasemnat de către managerul Serviciului APP.

ANEXA 5

Informație minimă cu privire la dosarul personal al copilului

1. Copia cererii în scris a părinților sau reprezentantului legal al copilului în vederea solicitării îngrijirii temporare a copilului de către autoritatea publică locală.
2. Copii ale documentelor cu privire la date despre părinți sau reprezentantul legal al copilului.
3. Copia certificatului de naștere a copilului.
4. Copia certificatului de botez al copilului, sau altă informație referitor la religia copilului.
5. Caracteristica psiho-educatională a copilului completată de un psiholog.
6. Extras din cartela medicală a copilului.
7. Actul de inventariere a bunurilor materiale ale copilului.
8. Raportul de evaluare complexă a copilului.
9. Planul individualizat de îngrijire a copilului.
10. Rapoartele de revedere a planului individualizat de îngrijire a copilului și procesele verbale ale ședințelor de revedere.
11. Copia acordului de plasament al copilului în Serviciul APP semnat între Prestatorul de serviciu și asistentul parental profesionist.
12. Înregistrări a tuturor activităților îndeplinite cu privire la caz.
13. Actul de abandon, în cazul dacă există.
14. Alte acte relevante.

ANEXA 6

Informație cu privire la dosarul asistentului parental profesionist

Dosarul asistentului parental conține următoarele documente și informații:

- a) informația obținută în conformitate cu **Anexa 1**;
- b) data de naștere și sexul asistentului parental profesionist;
- c) cererea asistentului parental profesionist de a activa în această funcție;
- d) raportul de evaluare complexă a solicitantului la postul de asistent parental profesionist;
- e) copia certificatului de aprobare eliberat de Comisie;
- f) contractul individual de muncă;
- g) rapoartele revizuirilor asistentului parental profesionist;
- h) însemnările, rapoartele sau recomandările făcute pe parcursul perioadei de aprobare și revizuire;
- i) copia acordului de plasament pentru fiecare copil plasat, inclusiv numele, vârsta și sexul copilului, data de începere și încetare a plasamentului, precum și motivele încetării plasamentului;
- j) orice altă informație deținută de Prestatorul de serviciu referitoare la evaluarea și aprobarea asistentului parental profesionist.

4.4. MODEL DE INSTRUIRE ÎN APLICAREA PRINCIPIILOR ȘI PROCEDURILOR SERVICIULUI ASISTENȚĂ PARENTALĂ PROFESIONISTĂ

INTRODUCERE

Acest model este prezentat în calitate de ghid pentru asistenții sociali din cadrul Serviciului APP, care vor deveni formatori pentru cursul inițial în asistența parentală profesionistă, pentru solicitanții la postul de asistent parental profesionist sau facilitatori care, au experiență în realizarea programelor de instruire de acest gen. Programul trebuie să fie aplicat împreună cu pachetul corespunzător de materiale distributive pe care formatorul trebuie să le recitească înainte de a le prezenta.

Orele sunt indicate aproximativ de aceea formatorii vor decide de sine stătător dacă este nevoie de a extinde timpul pentru discuții și întrebări. Este important ca progresul să fie revizuit la sfârșitul fiecărei sesiuni și re-planificat pentru ziua următoare, în funcție de necesitate, pentru a asigura acoperirea tuturor domeniilor. Temele care trebuie să fie abordate în cadrul programului de instruire:

- Instituționalizarea (2 ore 55 min)
- Necesitățile și drepturile copiilor (2 ore 35 min)
- Atașamentul și dezvoltarea (2 ore 30 min)
- Separarea și pierderea (2 ore 40 min)
- Identitatea (3 ore 40 min)
- Contactul (2 ore 45 min)
- Comportamentul (3 ore)
- Abuzul față de copii (3 ore 10 min)
- Impactul asupra asistenților parentali profesioniști (2 ore 50 min)
- Situația în care copilul părăsește APP (2 ore 40 min)
- Copiii asistenților parentali profesioniști – ce impact va avea asistența parentală profesionistă asupra lor? (3 ore)
- Proceduri APP (2 ore 30 min)
- Aspecte medicale și de sănătate (cursul va fi prestat de către specialistul în domeniu)
- Legislația cu privire la protecția copilului (cursul va fi prestat de către specialistul în domeniu)

PLANIFICAREA ORIENTATIVĂ A SESIUNILOR

SESIUNEA 1. Instituționalizarea. (2 ore 55 min)

Cuvânt de salut și prezentarea cursului de instruire

Informație scurtă despre curs și legătura dintre fiecare sesiune.

Explicații despre studierea în baza experienței și valoarea contribuției fiecărui participant (flip chart-ul: obiectivele cursului).

Obiectivele cursului

- Prezentarea Serviciului APP- obiectivele, conceptele bunelor practici în APP și cooperarea multidisciplinară.
- Identificarea și dezvoltarea tehnicilor și abilităților asistenților parentali profesioniști în:
  - înțelegerea rolului Serviciului APP în protecția copilului;
  - înțelegerea necesităților copiilor plasați în Serviciul APP;

- satisfacerea necesităților copiilor plasați în Serviciul APP;
- cooperarea cu părinții biologici ai copiilor plasați în familiile asistenților parentali profesioniști;
- utilizarea procedurilor pentru a asigura calitatea lucrului.

- Cooperarea cu alți asistenți parentali profesioniști pentru a crea relații interpersonale bune, scopuri comune și sprijin reciproc.

ASALT DE IDEI: Regulile de bază

Acest exercițiu trebuie să fie prestat folosind tehnica “grafitti” (hârtia flip chart trebuie să fie plasată pe perete și poate fi completată pe parcursul cursului, dacă acest lucru îl doresc participanții).

Conținut	Materiale	Minute
Cuvânt de salut și prezentarea	Ecusoane cu numele participanților Lista de înregistrare a participanților	10
Obiectivele cursului	Puncte cheie scrise pe hârtie flip chart în prealabil Hârtie pentru flip chart și markere	5
Asalt de idei Regulile de bază	Flip chart Hârtie pentru flip chart și markere	5
Exercițiul: Să ne cunoaștem	Hârtie pentru flip chart și markere	15
Așteptări și temeri	Hârtie pentru flip chart și markere	10
Exercițiu: “Ce este instituția?”- Asalt de idei	Hârtie pentru flip chart și markere	30
Pauză		15
Exercițiu: Motivele instituționalizării	Hârtie pentru flip chart și markere	20
Exercițiu: Efectele instituționalizării	Hârtie pentru flip chart și markere Material distributiv	40
Cum poate ajuta serviciul APP	Material distributiv	20
Încheierea sesiunii		5

EXERCITIUL: Să ne cunoaștem

Participanții se împart în subgrupe a câte două persoane. Fiecare participant îl ”intervievează” pe colegul său și trebuie să afle despre el/ea cel puțin următoarele: numele, prenumele, motivul de ce dorește să devină asistent parental profesionist ce-i place, ce nu-i place. Un partener stă în spatele celui alt și relatează grupului informația obținută din numele persoanei intervievate.

Pe hârtie flip chart se notează motivele din care persoanele doresc să devină asistenți parentali profesioniști, nu și numele persoanelor (această foaie trebuie să fie afișată într-un loc vizibil în timpul tuturor sesiunilor).

EXERCITIUL: Așteptări și temeri în legătură cu cursul de instruire (se efectuează în 2 grupuri)

Feedback și discuții

EXERCITIUL: Ce este instituția? (asalt de idei)

Asalt de idei despre ceea ce înseamnă o instituție pentru copii, adică clădiri mari, personal puțin, haine împărțite, etc.

Punctele principale care trebuie să fie abordate:

- Faptul că, deși personalul este important, lipsa instruirii și lipsa recunoașterii și a resurselor pot face

ca instituția să fie orientată spre personal, și nu spre copii

- Angajații din instituțiile „bune” recunosc că ei nu satisfac necesitățile copiilor în măsura în care ar dori să o facă

Pauză

EXERCITIUL: Care sunt motivele instituționalizării? (se efectuează în 2 sau 3 grupuri)

Grupurile notează părerile pe hârtie flip chart și apoi le comunică tuturor participanților.

Discuții în întregul grup

Principalele momente care trebuie abordate:

- Adesea un număr mare de motive sunt strâns legate – de regulă, există nu doar un singur motiv pentru plasarea copilului în instituție.

EXERCITIUL: Efectele instituționalizării (se efectuează în 2 grupuri)

Feedback și discuții

Distribuiți materialul și revizuiți punctele menționate.

PREZENTARE: Cum poate ajuta asistența parentală profesionistă

Formatorul explică, că instruirea îi va ajuta pe participanți să înțeleagă de ce APP este o opțiune mai bună de îngrijire a copiilor, și aceste idei pot fi prezen-

tate rezumativ în materialul distributiv „Introducere în Serviciul APP”.
Distribuiți materialul și examinați tezele prezentate.

Închiderea sesiunii prin prezentarea subiectului sesiunii următoare.

SESIUNEA 2. Necesitățile și drepturile copiilor. (2 ore 40 min)

Conținut	Materiale	Minute
Salutare și recapitularea zilei precedente. Întrebări	Lista de înregistrare	15
Exercițiu: “Care sunt necesitățile de bază a oamenilor?”	Hârtie pentru flip chart și markere	35
Ierarhia necesităților după A. Maslow	Puncte cheie, scrise pe hârtie flip chart în prealabil Material distributiv	15
Pauză		15
Exercițiu: Necesități nesatisfăcute	Hârtie pentru flip chart și markere Material distributiv Material distributiv	35
Exercițiu: Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului Drepturile care nu sunt respectate în Republica Moldova	Material distributiv	20
Prezentare: Drepturile Copiilor	Material distributiv	20
Încheierea sesiunii		5

Salutare și recapitulare din sesiunea precedentă

Întrebări, discuții.

Discutați concluziile formulate după prima sesiune și opinia, conform căreia Serviciul APP este o opțiune mai bună pentru copii, întrucât instituția rezidențială nu le poate oferi acestora îngrijire individuală, atenția și grija necesară pentru dezvoltarea deplină.

EXERCITIUL: Care sunt necesitățile de bază a oamenilor? (se efectuează în 3 grupuri)

Fiecare subgroup prezintă opiniile sale, apoi acestea se discută în grupul întreg.

Informația scrisă pe hârtie flip chart în prealabil: Ierarhia necesităților după A. Maslow.

Ierarhia necesităților după A. Maslow este prezentată de către formator (material distributiv).

DISCUȚII: Relațiile ce există între necesități (hârtie pentru flip chart)

Pauză

EXERCITIUL: Necesitățile nesatisfăcute (se efectuează în 3 grupuri)

Împărțiți grupul în echipe și discutați: „Cum se simte copilul care nu beneficiază de aceste lucruri?” (de ex., comportamentul, relațiile etc.)

Fiecare grup scrie opiniile pe hârtie pentru flip chart, apoi are loc discuția.

Punctele principale care trebuie abordate

- Răspunsurile tuturor grupurilor au ceva în comun.
- Este responsabilitatea adulților și a societății în general de a satisface necesitățile copiilor (material distributiv).

EXERCITIUL – CNUDC

Formatorul explică faptul că recunoașterea tot mai mare a necesităților copiilor a dus la adoptarea unui șir de acte legislative pentru a formula drepturile copiilor la îngrijire și protecție.

Împărțiți materialul distributiv referitor la Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, la care a aderat și Republica Moldova. Explicați că pentru instruire este folosită versiunea destinată copiilor, însă este important să fie citit textul deplin al Convenției, și că această versiune prezintă doar noțiunile simplificate.

EXERCITIU: Drepturile copiilor care nu sunt respectate în Republica Moldova (grupul se împarte în 3 subgrupuri).

Fiecare grup scrie opiniile pe hârtie pentru flip chart, apoi are loc discuția.

Prezentarea opiniilor și discuții.

PREZENTARE: Relevanța Serviciului APP pentru satisfacerea necesităților și respectarea drepturilor copiilor

A se folosi materialul distributiv cu privire la drepturile copiilor, propus de Asociația Canadiană a Familiilor Adoptatoare.

Închiderea sesiunii și prezentarea subiectului următoarei sesiuni.

SESIUNEA 3. Atașamentul și dezvoltarea copilului. (2 ore 30 min)

Conținut	Materiale	Minute
Cuvânt de salut și recapitularea sesiunii precedente.	Lista de înregistrare a participanților	5
Prezentarea: Ce este atașamentul?	Puncte cheie prezentate pe hârtie flip chart în prealabil Material distributiv Atașamentul Material distributiv	15
Asalt de idei: Cum încurajăm atașamentul Discuții	Hârtie pentru flip chart și markere Material distributiv Modalitățile de încurajare a atașamentului	45
Pauză		15
Efectele lipsei de atașament	Flip chart pregătit în prealabil Atașamentul Material distributiv Lista observațiilor	15
Exercițiu: Dezvoltarea – elementul cheie în susținerea copilului	Material distributiv Dezvoltarea – elementul cheie în susținerea copilului	45
Încheierea sesiunii		5

Cuvânt de salut și recapitulare din sesiunea precedentă, făcând legătura cu sesiunea curentă.

Întrebări sau subiecte pe care grupul dorește să le discute.

PREZENTARE: Atașamentul (punctele cheie prezentate pe hârtie flip chart în prealabil)
Atașamentul

*„Atașamentul este o relație calduroasă dintre două persoane. Această relație persistă în timp și spațiu și servește pentru a uni emoțional cele două persoane”
(Vera Fahlberg).*

Explicați importanța tuturor elementelor și faptul că toate aceste condiții trebuie să fie îndeplinite pentru ca un copil să crească și să prospere.

Puncte cheie prezentate pe hârtie flip chart în prealabil.
Ciclul tensiune-relaxare și ciclul de interacțiuni pozitive (material distributiv).

Rugați grupul să ofere exemple referitor la aceste cicluri. (material distributiv “Atașamentul în APP”).

ASALT DE IDEI: Cum încurajăm formarea atașamentului? (ideile scrise pe hârtie flip chart).

Discutați materialul distributiv „Modalitățile de încurajare a atașamentului” și evidențiați faptul că atașamentul este important în Serviciul APP, și că uneori acesta constituie prima relație sigură și consistentă a unui copil, ale cărui necesități nu au fost satisfăcute mai înainte.

Pauză

PREZENTARE: Efectele lipsei de atașament

Formatorul explică faptul că atașamentul contribuie la crearea încrederii și dezvoltarea capacităților copilului, duce la dezvoltarea normală a copilului, că atașamentul slab determină întreruperea dezvoltării (se distribuie cele trei liste de observații, și formatorul evidențiază câteva puncte și sugerează ca participanții să le citească acasă).

Ce se are în vedere prin dezvoltare?

Dezvoltare socială – cum să dezvolti relațiile și să înveți a fi independent.

Dezvoltare intelectuală – cum să gândești logic și să înveți din greșeli.

Dezvoltare emoțională – cum să ai încredere în alții și în propria persoană.

Dezvoltare fizică – cum să crești, să devii sănătos, să realizezi activități și să-ți asumi riscuri.

EXERCITIUL: Dezvoltare întreruptă (se efectuează în 3 subgrupuri, material distributiv)

Fiecare subgrup se concentrează asupra unei anumite categorii de vârstă (mai multor categorii de vârstă, în cazul în care sunt mai puțini participanți). Fiecare grup scrie opiniile pe hârtie pentru flip chart, apoi are loc discuția. Prezentarea opiniilor și discuții (material distributiv).

Încheierea sesiunii și prezentarea subiectului următoarei sesiuni.

SESIUNEA 4. Separarea și pierderea. (2 ore 40 min)

Conținut	Materiale	Minute
Cuvânt de salut și recapitularea sesiunii precedente.	Lista de înregistrare a participanților	5
Exercițiu: Separarea și pierderea	Hârtie și pixuri Hârtie pentru flip chart și markere	45
Prezentare: Separarea și pierderea la copii Întrebări	Hârtie pentru flip chart și markere	25
Discuții	Material distributiv A trăi cu durere	20
Pauză		15
Exercițiu: Situatii frecvente	Material distributiv Situatii frecvente Hârtie pentru flip chart și markere	45
Încheierea sesiunii	Material distributiv	5

Cuvânt de salut

Recapitularea materialului zilei precedente, subliniind că atașamentul slab, cauzat de neîndeplinirea necesităților, poate duce la întrerupere în dezvoltare.
Întrebări.

EXERCITIUL: Separarea și pierderea

Explicați că am avut cu toții cazuri când, datorită anumitor circumstanțe, am pierdut ceva sau pe cineva care ne-a fost scump.

Comentariile grupului și însemnări pe hârtie pentru flip chart. Rugați grupul să păstreze liniște pentru câteva minute și să-și amintească de o asemenea situație. Separați grupul în echipe și discutați sentimentele pe care le-au avut, dar nu și experiența amintită. Notați rezultatele pe hârtie A4.

Aspectele cheie pentru examinare

- Facilitați discuțiile cu privire la “lipsa de emoții” sau “starea de amorțire”, precum și cu referire la sentimentul fizic de oboseală și maladie, legate de starea de stres, accentuați și alte sentimente.

Atrageți atenția asupra faptului că sunt sentimente corecte, fiecare reacționează în felul său.

PREZENTARE: Separarea și pierderea la copii

Explicați faptul că atunci când copiii sunt plasați în APP, ei trec prin perioada de separare cu persoanele cu care au trait anterior, fie că acestea sunt din instituție sau din familia biologică. Această separare este percepută ca un fel de pierdere, și dacă contactul cu instituția sau familia este întrerupt, atunci copilul suferă foarte mult și are o stare de confuzie.

Felul în care persoana trece prin această stare de durere este foarte individual, dar, în general, sunt identificate cinci faze prin care trec adulții și copiii în perioadele de pierdere. Fazele pierderii sunt: șocul și negarea, supărarea și vinovăția, tristețea și disperarea, înțelegerea și acceptarea, și, în cele din urmă, integrarea.

Copii pot rămâne “blocați” în una din aceste faze și au nevoie de susținerea asistentului parental profesionist pentru a conștientiza sentimentele și comportamentul rezultat din aceste sentimente.

Copiii manifestă destul de des semne de boală, când trec prin asemenea situații.

Întrebări

DISCUȚII: “A trăi cu durere” (distribuirea materialului și alocarea timpului pentru lectură).
Stimularea discuțiilor pe marginea materialului.

Aspectele cheie pentru examinare

- Adulții consideră că copii își revin foarte repede din starea legată de pierdere și separare, dar acest proces necesită timp.
- Întrucât copii nu vorbesc despre sentimente, adulții cred că copii și-au revenit.
- Cercetările arată că cel mai des procesul de revenire durează câțiva ani.

Durerea de pe urma pierderii poate comporta un comportament dificil la copil.

Pauză

EXERCITIU: Situații ordinare (împărțiți grupul în 3 echipe și materialul distributiv).

Amintiți grupului că durerea de pe urma pierderii se poate manifesta într-un comportament dificil al copilului.

Cum se poate de făcut față în această situație. Fiecare grup scrie opiniile pe hârtie pentru flip chart, apoi are loc discuția.

Discuții

Înceiați discuțiile și asigurați grupul că măsurile de intervenție în comportamentul dificil vor fi discutate în amănunte în sesiunile următoare.

Împărțiți materialul distributiv pentru ca participanții să-l citească acasă.

Finalizarea sesiunii prin anunțarea temei pentru următoarea sesiune.

Aspectele cheie pentru examinare

- Dacă cineva dintre membrii grupului dorește să discute după sesiune cu privire la sentimente, asigurați-vă că puteți acorda timp suficient pentru aceasta.
- Dacă cineva din grup este întristat sau foarte liniștit, întrebați-l dacă se simte bine și oferiți posibilitatea unei discuții ulterioare.

SESIUNEA 5. Identitatea. (3 ore 40 min)

Conținut	Materiale	Minute
Cuvânt de salut și recapitularea zilei precedente.	Lista de înregistrare a participanților	5
Prezentarea : Ce este identitatea?		10
Asalt de idei: Cum ținem minte?	Hârtie pentru flip chart și markere	45
Exercițiu: Acesta sunt eu	Material distributiv Acesta sunt eu	45
Pauză		15
Exercițiu: Cum poate ajuta asistența parentală profesionistă?	Hârtie A4. Pixuri. Hârtie pentru flip chart și markere	45
Exercițiu: Comunicarea cu copii	Material distributiv Comunicarea cu copii	30
Prezentarea: Lucrul asupra Cărții vieții a copilului	Material distributiv Ce înseamnă lucrul asupra Cărții vieții a copilului?	20
Încheierea sesiunii		5

Cuvânt de salut.

Asigurați-vă că toată lumea se simte bine după ultima sesiune care putea fi dificilă. Întrebări și comentarii.

PREZENTARE: Ce este identitatea?

Faceți legătura cu sesiunea precedentă. Copiii din asistența parentală profesionistă au avut experiența cel puțin a unei pierderi mari în viața lor, de ex., atunci când au fost separați de familia lor biologică. Din acest motiv,

ei au confuzii cu privire la identitatea lor.

Ce este identitatea?

Experiența și memoria determină persoana să înțeleagă cine este.

Suntem cu toții produsul trecutului, de aceea, este important ca copii să știe și să țină minte trecutul lor, să accepte durerile prin care au trecut anterior și să-și construiască viitorul în baza momentelor pozitive din trecut.

Aceste cunoștințe sunt esențiale pentru dezvoltarea emoțională a copilului. Adulții pot crede că copii “uită” trecutul lor și trăiesc cu viitorul, dar acest lucru nu este adevărat. Amintiți grupului despre Convenția de la Geneva cu privire la Drepturile Copilului, care stipulează necesitatea și dreptul copilului de a-și cunoaște rădăcinile, moștenirea și cultura.

ASALT DE IDEI: Cum ținem minte?

Ideile se înregistrează pe hârtia de flip chart. În acest context, trebuie menționate fotografiile, certificatul de naștere, rapoartele de la școală, etc.

Aspectele cheie pentru examinare:

- unele amintiri sunt trăite personal;
- unele amintiri sunt expuse verbal;
- unele amintiri sunt preluate de la alte persoane;
- unele amintiri sunt scrise.

EXERCITIUL: Acesta sunt eu (material distributiv).

Rugați grupul să citească materialul și să reflecteze în mod individual timp de 15 minute, pentru a răspunde la întrebări.

Formatorul va ruga grupul să citească din nou răspunsurile și apoi să decidă care răspuns va fi șters.

După câteva minute formatorul va cere ca grupul să facă același lucru la o altă secțiune.

Formatorul va cere a treia oară să repete exercițiul. De această dată grupul va întâmpina dificultăți.

Formatorul va finaliza cu discuții asupra faptului cât este de greu de rețut pierderile pe parcursul vieții, mai ales, când aceste lucruri nu se află sub control personal.

Aspectele cheie pentru examinare:

- În APP adulții iau decizii pentru și cu privire la copil, fără a-i ajuta să înțeleagă ce se întâmplă și cum trebuie de acceptat experiențele din trecut.

Pauză

EXERCITIUL: Cum poate ajuta asistența parentală profesionistă?

Divizați grupul în subgrupuri pentru a discuta și nota pe hârtie ideile participanților.

După 20 minute de discuții cereți comentariile grupului și notați răspunsurile pe hârtia de flip chart.

Facilitați discuțiile generale pentru a înregistra sugestiile meritorii, cum ar fi păstrarea lucrurilor copilului cu care a venit de acasă, acceptarea faptului că percepțiile copilului pot fi diferite, păstrarea calmului până când copilul se adaptează.

PREZENTARE: Comunicarea cu copilul (material distributiv).

Alocați timp suficient pentru citire și discuție.

Prezentarea concisă a lucrului asupra istoricului vieții copilului și importanța lui, cu explicații privind modul de lucru al asistentului parental profesionist și al echipei de asistenți sociali pentru completarea Cărții vieții copilului pentru fiecare copil aflat în îngrijire (material distributiv).

Încheierea sesiunii

Închideți sesiunea cu ideea că cea mai bună modalitate de a-și cunoaște trecutul și percepe identitatea este stabilirea contactelor cu familia biologică.

SESIUNEA 6. Contactul. (2 ore 45 min)

Cuvânt de salut și prezentarea temei Contactul ca o completare logică a discuțiilor din ultima sesiune cu privire la identitate.

Întrebări

ASALT DE IDEI: Ce înțelegem prin contacte?

Notați ideile pe hârtia de flip chart pentru referire în timpul prezentării.

PREZENTARE: Contactul

Sunt două feluri de contact direct și indirect. Contactul direct presupune întâlnire personală a copilului cu familia sau comunicarea telefonică.

Contactul indirect are loc prin intermediul asistentului parental profesionist sau asistentului social, și poate include felicitările de ziua de naștere sau de Crăciun,

corespondența dintre copil și familia biologică, schimbul de fotografii și copii ale rapoartelor școlare.

Menținerea contactului dintre copil și familia biologică are beneficii esențiale pentru formarea sentimentului pozitiv al identității, autorespectului și înțelegerii circumstanțelor. Menținerea contactelor susține plasamentul în asistența parentală profesionistă și procesul de reintegrare.

Sunt multe motive pentru care părinții biologici au dificultăți în vizitarea copiilor lor aflați în plasament, de aceea, este important ca asistentul parental profesionist să încurajeze părinții.

Uneori contactele pot fi dificile și pentru asistenții parentali profesioniști, din acest motiv trebuie depuse eforturi pentru a discuta aceste probleme cu asistenții sociali.

Conținut	Materiale	Minute
Cuvânt de salut și recapitularea sesiunii precedente	Lista de înregistrare a participanților	5
Asalt de idei: Ce înțelegem prin contacte? Prezentare: Contactul.	Hârtie pentru flip chart și markere	15
Exercițiu: Ce îți place să faci? Ce ai dori ?	Material distributiv Ce îți place să faci? Material distributiv Ce ai dori?	30
Exercițiu: Studiu de caz	Studiu de caz Material distributiv	45
Pauză		15
Exercițiu: Studiu de caz	Studiu de caz Material distributiv Material distributiv Ce vrea familia	45
Încheierea sesiunii		5

Contactele trebuie planificate pentru a respecta dorințele fiecărei persoane.

Dorințele și sentimentele copilului tot timpul trebuie respectate, luând în vedere vârsta și capacitatea de înțelegere a copilului. Pentru aceasta toți trebuie să lucreze împreună!

Explicați că toate contactele trebuie stipulate în planul individualizat de îngrijire a copilului.

EXERCITIUL: Ce îți place să faci? / Ce dorești?

(Material distributiv).

Rugați grupul să citească materialul și apoi să răspundă la întrebări. Discutați dificultățile din cadrul exercițiului (nu răspunsurile la întrebări).

Repetăți exercițiul. Discutați diverse sentimente, interpretate din diferite puncte de vedere.

Aspectele cheie pentru examinare:

- Există metode pe care participanții ar putea să le aplice propriilor copii, dar care nu sunt adecvate pentru copiii din plasament.
- Asistenții parentali profesioniști au temeri cu privire la intimitatea familiei lor și gradul în care va fi afectată familia prin contactele cu părinții și rudele copilului din plasament.
- Lucrul cu părinții copilului din plasament nu înseamnă “casă cu ușile permanent deschise”, dar, oricum, apar cerințe care intervin în rutina casei. Părțile implicate vor stabili un acord rezonabil și real cu privire la frecvența contactelor și aspectelor practice.
- Părinții nu se comportă tot timpul în mod rezona-

bil și corect. Motivele pot fi înțelese doar atunci când este apreciată situația părinților. Unii părinți pot face colaborarea destul de dificilă, dar, oricum, trebuie depuse eforturi pentru a soluționa problemele apărute.

EXERCITIUL: Studiu de caz

(divizați grupul în 3 echipe).

Subgrupul 1. Studiu de caz – Laura (material distributiv).

Grupul discută și răspunde la întrebări.

Subgrupul 2. Studiu de caz – Carmen (material distributiv).

Grupul discută și răspunde la întrebări.

Subgrupul 3. Studiu de caz – Ion (material distributiv).

Grupul discută și răspunde la întrebări.

Discuții în întregul grup

Pauză

EXERCITIUL: Studiu de caz

(Grupul este divizat în două echipe).

Grupul 1. Studiu de caz – Cosmin (material distributiv). Cum credeți, care sunt așteptările lui Cosmin de la plasamentul în APP?

Grupul 2. Studiu de caz – Cosmin (material distributiv).

Cum credeți, care sunt așteptările Ameliei și ale Liviei de la plasament?

Explicați că participanții trebuie să se gândească la lu-

crurile de bază, precum mâncarea preferată de copii, alte lucruri mai complexe, de exemplu, cum trebuie menținut contactul cu copiii.
Ambele subgrupuri prezintă opiniile, și acestea se discută de întregul grup.

După discuții, distribuiți material.

Încheierea sesiunii și prezentarea subiectului sesiunii următoare.

SESIUNEA 7. Comportamentul. (3 ore)

Conținut	Materiale	Minute
Cuvânt de salut	Lista de înregistrare a participanților	10
Exercițiu: Tensionarea maximă	Hârtie pentru flip chart și markere	40
Mesajele-cheie Cum să înțelegem comportamentul copiilor Discuții	Puncte cheie scrise pe hârtie flip chart în prealabil Mesajele – cheie Cum să înțelegem comportamentul copiilor	30
Pauză		15
Exercițiu: Studii de caz	Material distributiv. Studii de caz Material distributiv.	45
Exercițiu: Alternativele pedepsei corporale Prezentare Discuții	Hârtie flipchart și pixuri Material distributiv. Momente importante Material distributiv. Soluționarea situațiilor de comportament dificil	35
Încheierea sesiunii		5

Cuvânt de salut

Salutați participanții și faceți o scurtă recapitulare a cursului, legând aspectele separării și pierderii, identității și contactelor. Dificultățile în satisfacerea necesităților copilului în securitate în oricare din aceste aspecte pot duce la deficiențe de comportament, care sunt simptome de incertitudine și stres pe care îl trăiesc. Cu toții putem acționa irațional uneori, când suntem sub presiune, înspăimântați sau triști. Este un mit că unii copii „sunt născuți ca să fie răi”. Copiii doresc să le facă pe plac adulților și altor copii, și nu doresc în mod conștient să fie obraznici.

EXERCITIUL: Tensionare maximă

Divizați grupul în 2 echipe, rugați anumite persoane din cele două echipe să evidențieze două tipuri diferite de comportament al copiilor, care li se par cu adevărat dificile, iar grupurile să noteze aceste opinii pe flip chart.

Peste 20 de minute grupurile compară listele. Unele forme de comportament ar putea să fie menționate de câteva ori, iar altele – doar o singură dată. Accentuați

faptul că toate persoanele diferă, unii oameni pot face față cazurilor de minciună, alții – nu, etc.

Puncte cheie scrise pe hârtie flip chart în prealabil

Mesajele cheie

- Pentru a face față diferitelor tipuri de comportament, este util ca acestea să fie înțelese.
- Nu există soluții magice – aveți nevoie de timp, energie, eforturi.
- Asistenții parentali profesioniști își schimbă uneori comportamentul atunci când se confruntă cu cazuri de manifestare a comportamentelor dificile. Este important ca aceștia să însușească anumite tehnici de soluționare, dar nu trebuie de uitat și faptul că propria personalitate și manierele de conduită trebuie să fie consistente.
- Atitudinea pozitivă este mai eficientă decât pedeapsa.
- Asistenții parentali profesioniști conlucrează cu colegii.

- Copiii după natura lor nu sunt dificili, comportamentul lor a devenit dificil din cauza anumitor circumstanțe și experiențe.

Momente cheie scrise pe hârtie flip chart în prealabil
Înțelegerea comportamentului copiilor se bazează pe 4 lucruri:

- cunoașterea biografiei copilului;
- înțelegerea atașamentului, pierderii și separării la copii;
- analiza propriilor sentimente;
- circumstanțe specifice ale comportamentului;

Oferiți suficient timp pentru a discuta detaliat toate aceste puncte.

Pauză

EXERCITIU: Studii de caz: Vasile și Ion

Divizați grupul în 2 echipe. Grupurile trebuie să citească și să discute cazurile înainte de a răspunde la întrebări. Prezentarea opiniei fiecărui grup. Discuții în grupul întreg.

SESIUNEA 8. Abuzul față de copii. (3 ore 30 min)

Salutarea și recapitularea sesiunii precedente **Întrebări**

Explicați că această sesiune se axează pe chestiuni de abuz și că subiectul în discuție ar putea fi unul dificil. Invocați din nou regulile de bază ale cursului de instruire: confidențialitate, aprecierea opiniilor și contribuțiilor tuturor persoanelor. Informația pentru sesiune se bazează pe cercetarea efectuată în Marea Britanie și SUA și practica acestor țări, însă cunoaștem din discuțiile cu oamenii care activează în domeniul protecției copilului în Moldova că și la noi în țară există cazuri de abuz față de copii. Asistenții parentali profesioniști trebuie să cunoască motivele principale ale abuzului față de copii. Deseori comportamentul dificil al copiilor se datorează unei experiențe abuzive. Este bine cunoscut că se întâmplă mai rar ca copiii să sufere de abuz din partea persoanelor străine și că majoritatea cazurilor de abuz vizează situațiile în care un copil este abuzat de o persoană cunoscută ce-i oferă îngrijire, fie că este vorba de un membru al familiei, fie de o altă persoană adultă apropiată, față de care copilul, de regulă, manifestă încredere.

PREZENTARE: Abuz și Neglijare (material distributiv). Explicați că asistenții parentali profesioniști vor oferi deseori îngrijire copiilor care au fost supuși abuzului sau neglijării. Pentru a face acest lucru în mod responsabil, ei vor trebui să cunoască mai multe despre abuzul față de copii.

Subiectul este complex, dar în Moldova nu este pe larg recunoscut faptul abuzului față de copii. Există multiple explicații referitor la noțiunea și cauzele abuzului. Analizați materialul distributiv cu explicarea momentelor discutate și răspundeți la întrebările care ar putea să apară.

EXERCITIU: Alternativele pedepsei corporale (se efectuează în 3 grupe).

Grupul 1. Cazurile bebelușilor.

Grupul 2. Cazurile copiilor mici.

Grupul 3. Cazurile copiilor mai mari.

Informația se discută în întregul grup și participanții își expun ideile pe flip chart

Analizați materialul distributiv și discutați

PREZENTARE: Alternativele pedepsei corporale a copiilor

Accentuați că lovirea unui copil nu este permisă în APP, și de ce. Analizați materialul distributiv și discutați. Sugerați participanților teme de meditație pentru acasă însoțite de material distributiv.

Încheierea sesiunii și prezentarea subiectului pentru sesiunea următoare.

EXERCITIU: Cauzele și consecințele abuzului (divizați grupul în 2 echipe).

GRUPUL A: „Cauzele abuzului”. Folosiți puncte cheie scrise pe hârtie flip chart în prealabil, cu titlul „Cauzele abandonului”.

Ei trebuie să discute motivele care îi determină pe părinți și persoane care oferă îngrijire copiilor să manifeste abuz față de copii. De asemenea, participanții trebuie să reflecte asupra caracteristicilor societății și ale indivizilor aparte, implicați în astfel de cazuri. Grupul scrie opiniile pe hârtie pentru flip chart, apoi are loc discuția. Prezentarea opiniilor și discuții.

GRUPUL B: Folosiți puncte cheie scrise pe hârtie flip chart în prealabil, cu titlul „Consecințele de termen lung ale abuzului”. Membrii grupului discută impactul abuzului asupra vieții și dezvoltării copiilor și adolescenților. De asemenea, ei trebuie să se gândească la sentimentele și atitudinea tinerilor față de membrii familiei care i-au afectat sau nu au reușit să-i protejeze.

Grupul scrie opiniile pe hârtie pentru flip chart, apoi are loc discuția. Prezentarea opiniilor și discuții.

Discutarea tuturor ideilor în grup (material distributiv).

EXERCITIU: Să ne înțelegem pe noi înșine în situații de abuz

Material distributiv – membrii grupului trebuie să răspundă la întrebări în mod individual.

Răspunsurile se discută în grup, formatorul facilitează procesul.

Discuții

Conținut	Materiale	Minute
Salutarea și recapitularea sesiunii precedente Explicați esența sesiunii	Lista de înregistrare a participanților	5
Prezentarea: Despre abuz și neglijare Exercițiu: Cauzele și consecințele de termen lung ale abuzului	Hârtie pentru flip chart și markere Puncte cheie scrise pe hârtie flip chart în prealabil cu titlurile „Cauzele abuzului” și „Consecințele de termen lung ale abuzului” Material distributiv.	45
Exercițiu: Să ne înțelegem pe noi înșine	Material distributiv. Să ne înțelegem pe noi înșine în situațiile de abuz	30
Asalt de idei: Indicii posibili ale abuzului	Material distributiv. Indiciile și simptomele unui copil care a suferit de abuz sau neglijare	15
Pauză		15
Prezentarea: Fapte și mituri despre abuzul sexual Definiția abuzului sexual Prezentarea: Ce fel de comportament sexual este normal la copii?	Material distributiv. Fapte și mituri despre abuzul sexual Material distributiv – Definiția abuzului sexual Material distributiv – Comportamentul sexual al copiilor și tinerilor	20
Exercițiu: Studii de caz Abuzul față de copil și protecția copiilor Discuții	Hârtie pentru flip chart și markere Material distributiv. Studii de caz	45
Prezentare: Îngrijire sigură și protejată Exercițiu: „Bine”, „Dificil”, „Greșit”.	3 cutii cu inscripții „Bine”, „Dificil”, „Greșit” Material distributiv. Afirmatii pregătite din timp Material distributiv. Mesajele care trebuie să fie transmise copiilor	30
Încheierea sesiunii		5

ASALT DE IDEI: Indicii și simptomele abuzului

Scrieți pe flip chart ideile grupului despre posibili indici ai abuzului.

Analizați materialul distributiv, apoi discutați.

Pauză**PREZENTARE: Abuzul sexual al copiilor**

Axați discuția asupra problemei abuzului sexual.

Analizați materialul distributiv și examinați diferite puncte de vedere.

PREZENTARE: Definiția abuzului sexual

Material distributiv – examinați punctele, alocând timp pentru întrebări și discuții.

PREZENTARE: Ce comportament sexual este normal la copii?

Copiii manifestă, de asemenea, comportament sexual

normal, ceea ce este o parte sănătoasă a creșterii și dezvoltării lor.

Material distributiv.

Rugați grupul să se concentreze asupra secțiilor „Eu și Ceilalți” în fiecare categorie de vârstă și asupra ultimei pagini, „Rezumat scurt”, apoi discutați păreri și opiniile.

EXERCITIUL: Studii de caz

Împărțiți grupul în 4 echipe. Material distributiv.

Toate echipele trebuie să identifice cauzele comportamentului copiilor și modalitățile în care asistentul parental profesionist ar putea soluționa problemele.

Echipa 1: Studiază cazul lui Ion.

Echipa 2: Studiază cazul lui Sergiu.

Echipa 3: Studiază cazul lui Cristian.

Echipa 4: Studiază cazul Angelei.

Discuții în grup

PREZENTARE: Îngrijirea sigură și protejată

Formatorul explică faptul că asistenții paren-
tali profesioniști trebuie să dea dovadă de rațiune și
înțelegere în relațiile cu copii care au suferit de abuz,
și să nu folosească cuvinte sau să nu recurgă la acțiuni
care ar putea fi interpretate greșit de către copil. De
asemenea, este important ca un copil în plasament
să fie tratat la fel ca și copiii biologici ai asistentului
parental profesionist. Aceasta se numește „îngrijire
sigură și protejată”, și această modalitate de lucru nu
doar îi protejează pe copii, dar și reduce posibilitatea
de apariție a unor acuzații la adresa asistenților paren-
tali profesioniști. Dacă un copil plasat în serviciul APP
prezintă acuzații la adresa asistentului parental profe-
sionist, acest caz va fi investigat de către autoritatea
tutelară și membrii Comisiei.

EXERCITIU: „Bine”, „Dificil”, „Greșit”(material
distributiv).

Plasați 3 cutii pe podea, în mijlocul cercului de
participanți. Pe o cutie este scris „Bine”, pe alta – „Di-
ficol”, și pe a treia – „Greșit”. Plasați cutiile „Bine” și
„Dificil” mai aproape una de alta, iar cutia „Greșit” – la
o distanță de celelalte două.

Distribuiți fișe cu afirmații pregătite din timp, câte una,
membrilor grupului și rugați ca aceștia să le citească
pentru întregul grup. Grupul trebuie să decidă dacă fișa
va merge în cutia „Bine”, „Dificil”, sau „Greșit!”. Fișele
pot fi puse în cutii numai atunci când întregul grup este
de acord.

În timpul discuției, notați opiniile privind afirmațiile
de ce fișa nu poate merge în cutia „Bine” și rugați
grupul să mediteze asupra diverselor modalități în care
participanții, fiind persoane care oferă îngrijire, ar putea
să transforme aceste situații în unele sigure și protejate
pentru copii.

Încheierea sesiunii și distribuirea materialului pentru
tema următoare.

SESIUNEA 9. Impactul asupra asistenților parental profesioniști. (2 ore 50 min)

Conținut	Materiale	Minute
Salutare și recapitularea sesiunii precedente Întrebări	Lista de înregistrare a participanților	5
Prezentarea: Rolurile și responsabilitățile Discuții	Material distributiv Rolurile și responsabilitățile	15
Exercițiu: Impactul asupra familiilor asistenților parentali profesioniști	Hârtie pentru flip chart și markere	30
Exercițiu: Harta stresului	Material distributiv Harta stresului	30
Pauză		15
Prezentare: Scopul actual al asistenței parentale profesioniste	Material distributiv Cum să-l ajutăm pe copil să se aco- modeze în familia asistenților parentali profesioniști	20
Exercițiu: Studii de caz	Material distributiv Studii de caz: Oleg, Elena și Sveta, Nicolai	45
Exercițiu: Rezumare	Material distributiv Rezumare	5
Încheierea sesiunii		5

Cuvânt de salut

Salutare și recapitularea sesiunii precedente. Întrebări sau subiecte referitor la conținutul cursului până în prezent.

PREZENTARE: Asistenții parentali profesioniști ca o parte a echipei care elaborează planuri și ia decizii vizând copiii

Discutarea punctelor cheie. Exploatarea materialului distributiv.

EXERCITIUL: Care este impactul produs de situațiile puse în discuție asupra familiei asistentului parental profesionist?

Divizați grupul în 3 subgrupuri și discutați, scriind ideile pe flip chart. Prezentarea și discutarea în grup.

EXERCITIUL: Harta cu stresuri

Meditarea asupra materialului distributiv și completarea în mod individual a concluziilor. După 15 minute începeți discuția despre factorii posibili de stres, dar fiți atenți să nu deviați spre personalizarea discuției.

Pauză

PREZENTARE: Scopul actual al Serviciului APP

Discutații asupra materialului distributiv, cu accentuarea faptului că asistenții parentali profesioniști activează ca o parte a echipei și că acest material nu este o afirmație exclusivă sau definitivă. Principiul: lucrăm împreună pentru a satisface necesitățile personale ale fiecărui copil.

EXERCITIUL: Studii de caz (Oleg, Elena, Nicolai și Svetlana). Material distributiv.

Divizați grupul în 4. Fiecare subgrup va studia un caz. Discutați și notați ideile pe o foaie.

Informația este împărtășită și discutată în întregul grup.

EXERCITIUL: Rezumare

Propuneți să se mediteze asupra materialului distributiv și rugați-i pe membrii grupului să completeze fișele în mod individual, timp de câteva minute.

Întrebați dacă cineva dorește să continue discuția despre un anumit subiect, și sugerați-le să rămână după sesiune, pentru a discuta anumite subiecte în mod individual.

Încheierea sesiunii.

SESIUNEA 10. Situația în care copilul părăsește familia asistentului parental profesionist. (2 ore 40 min)

Conținut	Materiale	Minute
Salutare și recapitularea sesiunii precedente Întrebări	Lista de înregistrare a participanților	5
Asalt de idei: De ce copiii părăsesc familia asistentului parental profesionist?	Hârtie pentru flip chart și markere	15
Exercițiu: Studiu de caz Părăsirea familiei APP	Hârtie pentru flip chart și markere Material distributiv Părăsirea serviciului	45
Pauză		15
Asalt de idei: Cum putem să-i ajutăm pe copii să nu-și uite trecutul?		20
Exercițiu: Experiența dumneavoastră de părăsire a casei?	Hârtie și pixuri Hârtie pentru flip chart și markere	30
Încheierea sesiunii		10

Salutare și recapitulare

Întrebări sau subiecte discutate în cadrul cursului până în prezent

ASALT DE IDEI: De ce copiii părăsesc familia asistentului parental profesionist

Scrieți pe flip chart ideile expuse de grup
Punctele cheie care trebuie să fie abordate

- Copiii se întorc la părinți sau în familia extinsă.
- Ei se integrează într-o familie adoptivă.
- Ei se integrează în familia asistentului parental profesionist pentru termen lung.
- Părăsesc familia asistentului parental profesionist pentru a începe o viață independentă la vârsta de 18 ani.
- Ei exprimă dorința de a părăsi familia asistentului parental profesionist.

- Părăsesc Serviciul APP din cauza unei situații de stres în familia asistentului parental, care nu poate fi soluționată în timpul aflării copilului în această familie.
- Copiii evadează din familie, astfel manifestându-și reacția de disperare.
- Copiii ar putea avea nevoie de spitalizare sau de un mediu mai protejat, din cauza comportamentului său (al comportamentului care îi pune în pericol pe ei sau pe alte persoane).
- Copiii au comis infracțiuni.
- Ei părăsesc familia asistentului parental profesionist la cererea acestuia.

Feedback și discuții

EXERCITIUL: Studii de caz

Divizați grupul în două echipe și distribuiți materialele privind studiile de caz. Rugați grupurile să citească și să discute fiecare caz, și să răspundă la întrebări la sfârșit.

Punctele cheie care trebuie să fie abordate:

- Copiii sunt diferiți și pot avea reacții diferite la părăsirea familiei asistentului parental profesionist. Mulți dintre ei au avut deja experiență de pierdere și separare, cazuri care nu au fost soluționate într-un mod sensibil, și copiii nu li s-a acordat îngrijirea cuvenită.
- Frații și surorile vor avea atitudine diferită față de părăsirea familiei asistentului parental profesionist, întrucât experiența lor de aflare în serviciu poate fi diferită.
- Este important ca copii să nu piardă o parte din personalitatea și identitatea lor atunci când părăsesc Serviciul APP.
- Atunci când copii se întorc în familia părinților biologici, rareori situația este aceeași care a fost atunci când ei au părăsit familia, și relațiile ar putea să fie altele decât cele care au existat până la momentul separării.
- Copiii adesea se tem că ar putea să aibă aceleași probleme pe care le-au avut până a părăsi familia părinților, dar în foarte multe cazuri ei sunt loiali părinților și le vine greu să le comunice despre temerile și speranțele lor că lucrurile s-au schimbat în bine.
- Părăsirea familiei asistentului parental profesionist ar putea reaminti sentimentul de pierdere, pe care l-au avut copiii anterior.
- Copiii care s-au atașat față de familia asistentului parental profesionist ar putea să sufere emoțional din cauza separării și pierderii atașamentului.
- Copiii care vor părăsi familia asistentului parental profesionist la cererea asistenților parentali adesea au sentimentul că ei sunt vinovați de cele întâmplate, și această experiență ar putea să se mai repete în viața lor.

- Copiii asistenților parentali profesioniști ar putea fi afectați de plecarea copiilor plasați în familia lor. Pe de altă parte, ei ar putea avea un sentiment de ușurare.

PREZENTARE: Să lăsăm copiilor amintiri pozitive

Atunci când copiii părăsesc familia asistentului parental profesionist, există o probabilitate înaltă că ei ar putea pierde o parte din viața lor. Copiii care în viața lor au trecut de câteva ori dintr-o familie în alta, adesea nu au ce să-și amintească despre plasamentul lor. Dacă nu există contact cu persoanele și locurile din trecut, ei ar putea să uite cele întâmplate.

ASALT DE IDEI: Cum îi putem ajuta pe copii să nu-și uite trecutul?

Discuții despre importanța de a-i ajuta pe copii să păstreze niște amintiri și legături cu trecutul lor. Scrieți ideile pe hârtie de flip chart. La încheiere, accentuați motivul căruia i se datorează faptul că asistenții parentali profesioniști trebuie să întocmească o „carte a vieții” pentru copiii plasați în Serviciul APP.

EXERCITIUL: Experiența dumneavoastră de părăsire a casei

Mulți dintre participanți au trecut prin experiența de părăsire a casei părintești pentru a începe o viață independentă. Alții, probabil, niciodată nu au părăsit familia. Este important ca aceste experiențe să fie discutate făcându-se o paralelă cu rolul asistentului parental profesionist în pregătirea tinerilor pentru viața independentă, atunci când aceștia vor atinge vârsta de 18 ani. Rugați-i pe participanți să lucreze individual timp de 10 minute și să răspundă la următoarele întrebări:

- Cum v-ați simțit atunci când ați plecat din familie și ați început o viață independentă?
- Cum a fost pregătită această plecare?
- Ați pregătit-o dumneavoastră?
- Familia dumneavoastră?
- În ce aspecte v-ați simțit nepregătit?

Discutați în perechi timp de 10 minute referitor la răspunsurile prezentate, apoi evidențiați cele mai importante idei întregului grup. Scrieți rezultatele pe hârtie de flip chart. Stimulați discuția, accentuând cât de importantă este pregătirea către orice plecare din familie, și cât de importante sunt sentimentele tuturor persoanelor implicate. Este esențial ca sentimentele unui copil plasat în familia asistentului parental profesionist să fie luate în calcul și ca el să fie pregătit pentru această etapă dificilă și provocatoare din viața lui. Este incontestabilă necesitatea ca pe parcursul întregului proces de schimbare copilul să simtă susținere din partea tuturor persoanelor care îi oferă îngrijire.

Încheierea sesiunii

SESIUNEA 11. Impactul Serviciului APP asupra copiilor asistentului parental profesionist. (3 ore)

Conținut	Materiale	Minute
Salutare și recapitularea sesiunii precedente Întrebări. La sosire, fiecare copil este rugat să facă un ecuson cu nume și să-l decoreze.	Ecusoane. Pixuri, clei, hârtie colorată, etc., pentru decorarea ecusoanelor	10/15
Exercițiu: Să ne cunoaștem	O jucărie mică sau o minge care poate fi ușor aruncată sau prinsă	15
Asalt de idei: Despre ce vom discuta azi?	Hârtie pentru flip chart și markere. Puncte cheie scrise pe hârtie flip chart în prealabil “Despre ce vom discuta azi?”	15
Exercițiu: Să lucrăm împreună	Hârtie pentru flip chart, markere	15
Exercițiu: Lucruri bune și îngrijorări în legătură cu asistența parentală profesionistă	Hârtie pentru flip chart și markere Hârtie cu lipici, 4 culori diferite	35
Pauză		15
Exercițiu: Cum vă pare?	Material distributiv - Studiu de caz Hârtie și pixuri	30
Exercițiu: Salată de fructe		5
Să împărtășim	Hârtie pentru flipchart și markere	25
Încheierea sesiunii		10

Sesiunea trebuie să fie bine planificată, astfel, încât copiii să nu se simtă ca la școală. Trebuie să creați un mediu distractiv de învățare. Copiii trebuie să aibă peste 7 ani.

Părinții trebuie să fie bine informați despre scopul sesiunii și să dea accepția pentru participarea copiilor. Copiii trebuie să fie invitați individual la sesiune, iar asistentul social trebuie să le explice clar care este scopul întrunirii.

După ce toți participanții au confecționat ecusonul cu nume (inclusiv liderul sesiunii), adunați grupul.

EXERCITIUL: Să ne cunoaștem

Explicați că noi intenționăm să lucrăm astăzi împreună și că trebuie să ne cunoaștem înainte de a începe activitatea.

Rugați-i să formeze un cerc și explicați că este vorba de un joc pentru ca toată lumea să se cunoască și să rețină numele colegilor.

Liderul începe jocul, spunând: “Buna ziua, mă numesc _____”. Explicați esența jocului – persoana care are în mână mingea / jucăria spune numele său și aruncă mingea / jucăria altei persoane din grup, care prinde mingea și își spune numele, aruncând mingea altei persoane (a repeta până când toată lumea și-a spus numele de câteva ori).

ASALT DE IDEI : Despre ce vom discuta astăzi?

Explicați că grupul a fost adunat deoarece părinții lor doresc să devină asistenți parentali profesioniști. Vom vedea ce semnificație va avea acest fapt pentru copiii, ai căror părinți sunt asistenți parentali profesioniști. De asemenea, ne vom distra puțin.

Explicați, că noi dorim să facem o listă în care vom scrie ce așteaptă fiecare copil de la sesiune, și că vom scrie aceste așteptări pe flip chart, ca toată lumea să le cunoască.

Dacă este dificil să expuneți aceste explicații într-un grup mare, divizați-l în grupuri mici, și apoi o persoană va prezenta informația întregului grup.

Expuneți flip chartul pregătit din timp „Ce vom discuta astăzi?”

Ce vom discuta astăzi?

- Vom vorbi despre ceea ce înseamnă să fii parte a familiei care ia copii în APP.
- Vom examina toate întrebările și îngrijorările pe care le puteți avea referitor la faptul că alți copii locuiesc cu voi.
- Ne vom gândi la aspectele pozitive ale situației de a fi copilul unui asistent parental profesionist.
- Vom vorbi despre persoanele care îi ajută pe copiii asistenților parentali profesioniști.
- Vom petrece timpul bine împreună și vom face cunoștință cu alți copii, ai căror părinți sunt asistenți parentali profesioniști.

Comparați cele două liste și evidențiați subiectele care nu vor fi discutate în timpul sesiunii. Prezentați motivele, accentuând problema principală a sesiunii. Este important să explicați cum pot fi realizate sarcinile de îngrijire a copiilor prin susținerea, acordată familiei.

EXERCITIUL: Să lucrăm împreună

Explicați că pentru a putea lucra împreună, e necesar să fie formulate niște reguli de bază. Să vedem ce putem face în grup și ce nu putem face. Propuneți să fie lansată o idee și discutați-o în grup înainte de a hotărî dacă ea poate fi inclusă în listă sau nu. Uneori, ar fi binevenit ca formatorul să lanseze singur o primă idee, în cazul în care copiii ezită sau nu înțeleg ce trebuie să facă. Trebuie să fie explicată noțiunea de confidențialitate, pentru ca toată lumea să înțeleagă faptul că informația personală nu poate fi răspândită în afara grupului, cu excepția cazului când toată lumea este de acord cu acest lucru. Insistați asupra faptului că atunci când e vorba de o persoană care suferă sau este prejudiciată într-un fel oarecare, această informație nu poate fi ținută în confidențialitate, pentru că trebuie să se facă tot posibilul pentru ca toți copiii să se afle într-un mediu protejat.

EXERCITIUL: Lucruri bune și îngrijorări în legătură cu asistență parentală profesionistă

Explicați că vrem să discutăm despre ceea ce toată lumea consideră că este un plus al asistenței parentale profesioniste, și despre ceea ce ar putea să-i îngrijoreze pe copii. Divizați grupul în 2 și distribuiți fiecărui subgrup foite adezive de două culori diferite.

GRUPUL 1 – culoarea roz pentru ceea ce este bun, și albastru - pentru ceea ce trezește îngrijorare.
GRUPUL 2 - Galben pentru lucruri bune, și portocaliu pentru ceea ce trezește îngrijorare.

Afișați două hârtii pentru flip chart-uri, „Lucruri bune” și „Îngrijorări”.

Când grupurile vor finisa discuția, rugați-i să scrie ideile lor pe foite și lipiți-le pe flip chartul corespunzător. Dacă este nevoie, ajutați-i pe copii să scrie ideile.

Când toată lumea termină, rugați-i să citească ceea ce a fost scris pe hârtie de flip charturi.

Activizați discuția despre ceea ce a fost scris. Susțineți, unde este posibil, însă dacă la moment nu puteți răspunde la anumite întrebări, informații pe copii când și cum ei ar putea discuta cu dumneavoastră despre acest lucru.

Finalizați, explicând că copiii plasați în APP ar putea să le spună niște lucruri pe care ei ar dori să le țină în secret. Această situație nu este bună, copiii nu trebuie să ascundă nimic de la adulți, cu excepția cazurilor când este vorba de o surpriză, de un cadou la o sărbătoare. Ei trebuie să le explice că nu au secrete în casa lor și că ei

vor spune totul părinților. Părinții vor înțelege, și nimeni nu va fi învinuit de faptul că a spus adevărul.

EXERCITIUL: Cum vă pare?

Material distributiv.

Citiți materialele studiului de caz grupului și rugați copiii să se gândească despre posibilele sentimente ale copiilor în primele zile de aflare în casa asistenților parentali profesioniști.

Divizați grupul în două echipe și rugați-i să se gândească la ceea ce copiii ar putea simți în această situație. Prezentarea informației în grupul întreg și discuții.

EXERCITIUL: “Salată din fructe”

Este un exercițiu dinamic, care îi ajută pe copii să degajeze energie fizică și să alerge puțin.

Rugați-i pe copii să aducă scaunele și să se așeze în cerc. Instructorul îi roagă pe copii să numească 3 fructe (măr, banană, portocală, de ex.), să atribuie fiecărui copil din grup una din cele trei denumiri de fructe. Astfel se formează trei grupuri egale de fructe.

Rugați o persoană să stea în mijlocul grupului și luați-i scaunul într-o parte.

Explicați că persoana din mijlocul grupului trebuie să pronunțe una din cele trei denumiri de fructe (de ex., Măr), și fiecare persoană din acest grup (numai cele din grupul „măr”) trebuie să se scoale și să caute alt scaun. Persoana care a fost în mijlocul cercului, de asemenea, trebuie să încerce să găsească un scaun. Astfel, rămâne o persoană fără scaun, care continuă jocul după modelul menționat. Persoana din centrul grupului poate striga „salată din fructe”, iar în acest caz toți copiii din cele trei echipe se scoală și caută alt scaun. Rezervați câteva minute pentru ca toți copiii să înțeleagă regula jocului, apoi lăsați-i să se distreze. După aceasta introduceți o regulă nouă a jocului.

Discuții și jocuri. Explicați că atunci când familiile oferă asistență parentală profesionistă, trebuie să fie împărtășite anumite lucruri – oameni, sărbători, etc. Acum, în cea de-a doua parte a activității ne vom gândi la unele lucruri pe care le putem împărtăși, și la acele lucruri care nu pot fi împărtășite.

Rugați un voluntar să intervină, spunându-și părerea cu privire la ce poate fi împărtășit, și ce nu ar vrea să împartă, și să comunice acest lucru întregului grup. Toți copiii care sunt de acord cu cele spuse trebuie să se ridice de pe scaune și să găsească un alt scaun, și joaca va continua cu o altă idee. Formatorul trebuie să scrie pe hârtie de flip chart fiecare idee, pentru ca acestea să fie discutate la sfârșit. După ce se epuizează ideile, opriți jocul și concentrați atenția copiilor asupra ideilor scrise pe hârtie de flip chartur, pentru a iniția discuția și pentru a vedea cum aceste necesități pot fi satisfăcute.

Încheiați sesiunea și examinați încă o dată flip chartul „Despre ce vom discuta astăzi”. Verificați dacă toate subiectele au fost abordate în timpul discuției cu grupul. Rugați-i pe copii să evalueze sesiunea. Stați în cerc și rugați-i să-și marcheze răspunsurile prin gesturi: degetul

mare sus - îmi place, degetul mare în jos – însă sunt îngrijorat, palma – nu sunt sigur.

Afirmațiile pentru evaluare:

- am aflat mai multe lucruri despre ceea ce se poate întâmpla când un copil va veni să trăiască cu noi;
- știu la cine mă pot adresa dacă am nevoie de ajutor

sau voi dori să vorbesc cu cineva;

- înțeleg puțin ce sentimente ar putea avea un copil care vine într-o familie de asistenți parentali;
- știu ce pot împărtăși și ce nu aș vrea să împart.

Mulțumiți grupului pentru participare și spuneți-le să-și ia rămas bun de la colegi.

SESIUNEA 12. Proceduri în Serviciul asistență parentală profesionistă. (2 ore 30 min)

Conținut	Materiale	Minute
Salutare și recapitularea întregului curs de instruire Întrebări	Lista de înregistrare a participanților	10
Procesul de evaluare	Material distributiv: Raport de Evaluare. Partea I și Partea II	20
Aspecte ce țin de comisie		15
Potrivirea copiilor	Material distributiv Formularul de potrivire al Comisiei	20
Aspecte financiare		10
Pauză		15
Revizui	Material distributiv – Revizuirea anuală a asistentului parental profesionist	20
Plângeri		15
Încheierea discuției	Material distributiv – Diagrama sistemului de asistență parentală profesionistă	20
Încheierea sesiunii	Liste de evaluare	5

Cuvânt de salut

Recapitulați întregul curs de instruire, făcând legătură între aspectele principale. Accentuați solicitanților că nici un curs de instruire nu poate oferi toată informația despre Serviciul APP. APP reprezintă o activitate practică, și către momentul de față echipa a învățat suficient pentru a-și putea aplica cunoștințele în practică.

Formatorul explică faptul că sesiunea curentă ține, în mare parte, de difuzarea informației cu privire la proceduri.

PREZENTARE: Procesul de evaluare a solicitanților la postul de asistent parental profesionist

Explicați că acest proces este coordonat de asistentul

social, care vizitează familia pentru a obține informație despre toți membrii familiei, pentru a afla motivația lor de a oferi asistență parentală profesionistă, etc. Potențialii asistenți parentali vor fi rugați, de asemenea, să țină cont de aspectele legate de acte. Va fi nevoie să se prezinte acte de verificare de la poliție, de la unitatea medicală, precum și referințe personale. Material distributiv pentru membrii grupului.

PREZENTARE: Aspecte ce țin de Comisie

Explicați funcțiile și structura Comisiei. Documentele de evaluare vor fi discutate în cadrul Comisiei care va aproba asistenții parentali profesioniști. Aceștia din urmă vor fi informați în scris privind condițiile de aprobare a lor: pe termen lung, pe termen scurt, îngrijire de răgaz, etc.

PREZENTARE: Potrivirea copiilor

Comisia va realiza potrivirea asistenților parentali profesioniști cu copiii care urmează să fie plasați în serviciu. Acest lucru se va efectua prin examinarea necesităților copiilor și aptitudinilor asistenților parentali profesioniști. Toți copiii plasați în familia asistenților parentali profesioniști vor avea un plan individualizat de îngrijire. Acest plan trebuie să fie întocmit împreună cu asistentul social al copilului, iar părinții biologici sau tutorii trebuie să fie la curent și să fie de acord cu plasamentul copiilor. Planul depinde de circumstanțe individuale. Înainte de plasament copiii vor trece un examen medical. Material distributiv pentru membrii grupului, pentru ca aceștia să-l examineze și să poată pune întrebările respective.

PREZENTARE: Finanțe

Descrieți sistemul de salarizare a asistenților parentali profesioniști, accentuând faptul că asistenții parentali sunt plătiți numai pentru perioada plasării copilului în serviciu.

Pauză

PREZENTARE: Proceduri de revizuire

Descrieți procesul de revizuire anuală. Este un proces de

revizuire a competențelor profesionale ale asistenților parentali profesioniști. Planurile individualizate de îngrijire a copiilor sunt, de asemenea, revizuite cu regularitate. Această revizuire se face pentru a confirma faptul că personalul din cadrul Serviciului APP conlucrează eficient. Distribuiți materialul și discutați pe marginea lui.

PREZENTARE: Proceduri de depunere a plângerilor

Explicați procedura de depunere a plângerilor, descrisă în Regulamentul Serviciului APP.

Discuții generale despre curs.

Formatorul îi invită pe participanți la discuții la orice temă, abordată în cadrul sesiunii sau cu privire la alte teme.

Încheierea sesiunii – Formatorul distribuie formele de evaluare, pentru ca acestea să fie completate de către membrii grupului, înainte de plecarea acestora (material distributiv).

Participanții își iau rămas bun de la colegi – rugați-i pe participanți să strângă mâinile colegilor și să-și spună unii altora la revedere.

